

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 30, 1975

Nr. 303

"LKB KRONIKA" NR. 19

Mūsų broliai Gudijoje

Kunigui leidžia atvažiuoti į bažnyčią, bet vargonininkui — ne

Polesa

Marijai Stračinskienei kolūkis išskyrė pusę arų senų kapų vietoje, kur dar tebestovi 10 kryžių. Moteriškė atsisakė artio tokią vietą ir kreipėsi į Varanavo ir Minsko valdžią, primindama, kad šiuose kapuose esą palaidoti ir komunistų. Atvažiuoti iš Varanavo komisija pakraipė galvas ir išvažiavo; po kiek laiko atėjo atsakymas, kad arai paskirti teisingai. Tai ne pirmas kapų išniekinimas šiose apylinkėse.

Remontuojant Rodūnės-Pelesos kelią, buvo nukasta dalis Dubinių kaimo kapų.

Šios parapijos tikintieji šių metų žiemą siuntė delegaciją į Vilniaus arkivyskupijos kuriją, prašydami kunigo arba kad kaimyn-

ninėje Rodūnės parapijoje būtų įvestos lietuviškos pamaldos. Arkivyskupijos kancleris paaiškino, kad kunijos skirto kunigo nepatvirtintų vietos valdžia, o dėl lietuviškų pamaldų kreiptis pas Rodūnės kleboną. Pastarasis atsakė, kad lietuviškas pamaldas įvesias tada, kai šis kraštas bus prijungtas prie Lietuvos.

Rodūnės apylinkių lietuviai kelis kartus buvo įteikę prašymą su keliais tūkstančiais parašų TSRS Aukščiausiajai Tarybai, prašydami prijungti šį etnografinį Lietuvos rajoną prie Lietuvos, tačiau jų prašymas nebuvo patenkintas, bet išaukė valdžios represijas.

Breslauja

Kun. Vilčinskui tenka aptarnauti 16 parapijų, tame tarpe ir keliolika lietuviškai kalbančių kaimų. Autoinspekcija atėmė iš

jo vairuotojo pažymėjimą, apkalbinusi neblaivumu. Liaudies nuomone, ši akcija — tai sąmoningas kenkimas tikintiesiems, nes visi kun. Vilčinską pažįsta kaip nevartojantį alkoholio.

Voverka

Šios parapijos tikintieji apsidžiaugė, kad po daugelio prašymų ir kelionių į Maskvą, buvo leista kartą per mėnesį į parapiją atvažiuoti Kamenkos klebonui. Tačiau buvo uždrausta klebonui atvažiuoti su vargonininku, kuris Voverkoje subūrė bažnytinį chorą. Vėliau buvo uždrausta atvažiuoti ir vienai mergaitei, kuri pavargonuodavo.

"LKB Kronikos" Nr. 19 spausdinti baigėme. Nuo Naujųjų Metų pradėsime Nr. 20.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo, įvykusio Brooklyne, dalyviai. Pirmoj eilėj matyti Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas, Kanados krašto valdybos pirmininkas J. Simanavičius, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis ir kt.

VIENINGAI TELKTI JEGAS LIETUVOS IŠLAISVINIMUI

Vliko seimo nutarimai

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimo, įvykusio 1975 lapkričio 29-30 Kultūros Zidinyje, New Yorke,

NUTARIMAI

I. Politiniais klausimais

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas, sveikina Tėvyneje kovojančius ir kenčiančius brolius ir seses, taip pat ir visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius.

Seimas pabrėžia, kad, siekiant vieningo Lietuvos išlaisvinimo darbo, Vliko pareiga yra telkti visas mūsų jėgas ir išteklius ilgai kovai. Vliko, kaip Lietuvos valstybingumo tęsėjo, vaidmuo yra labai svarbus.

Todėl seimas įpareigoja Vliko valdybą:

1. Remti visas Lietuvos laisvę ginančias rezoliucijas;
2. Aktyviai bendradarbiauti su Amnesty International ir kitomis politinių kalinių išlaisvinimo siekiančiomis organizacijomis;
3. Stiprinti Pasaulinės Baltų Santalkos tarpusavį bendradarbiavimą ir palaikyti tampresnius ryšius su kitomis Sovietų Sąjungos pavergtų tautų organizacijomis, siekiančiomis laisvės ir nepriklausomybės;
4. Kiekviena proga viešai kelti Lietuvoje vykdomą teisių ir religinės laisvės pažeidimą ir rinkti atitinkamą dokumentaciją.

Seimas nuširdžiai dėkoja Vliko pirmininkui dr. Kęstutui Valiūnui, Vliko valdybai, Vliko tarybai ir Tautos fondo vadovybei už ryžtingą ir sėkmingą Lietuvos reikalų gynimą ir užgrią jų veiklą.

Seimas kviečia laisvojo pasaulio lietuvius, latvius, estus ir kitų pavergtų Europos tautų gyventojus budėti jų gyvenamuose kraštuose ir veikti jų kraštų vėją nuomone bei vyriausybės, ieškant paramos visų mūsų laisvinimo darbams.

Seimas konstatuoja, kad JAV ir eilės kitų kraštų vyriausybės nepripažįsta prievartinės Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. Tačiau Helsinkio susitarimų poveikyje, Seimas kviečia visus laisvinimo veiksmus dar stipriau įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą.

Tarptautinių Moters Metų proga Seimas sveikina visas moterų organizacijas, aktyviai dalyvaujančias laisvės kovoje, ir dėkoja už jų pastangas.

Seimas skatina lietuvių visuomenę, santykiuojant su kraštu, nepažeisti Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės principų.

Seimas sveikina Lietuvos Diplomatinės tarnybos narius, visų kraštų lietuvių bendruomenes, visas kitas už Lietuvos laisvę kovojančias organizacijas bei asmenis ir dėkoja už bendradarbiavimą ir paramą.

II. Visuomeniniais klausimais

Seimas skatina Valdybą imtis priemonių Vliko darbui plėsti ir stiprinti. Ypatingas dėmesys kreiptinas į Eltos Informacinės tarnybos aprūpinimą tarnauteis specialiais, geresnėmis priemonėmis ir išlaidomis.

Seimas pritaria minčiai, kad Vlikas, vykdydamas savo Lietuvos laisvinimo darbų vadovavimo uždavinį, ypatingą dėmesį skirtų Vliko, PLB ir ALTOS darbams derinti ir nuolatiniam ryšiui tarp šių organizacijų palaikyti.

Lietuvos laisvinimo darbui koordinuoti visuotinė apimtimi kvietinos bendrinės konferencijos.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymui ilgiau užtruktus, ir kai Vliko išlaikymas remiamas Vliko sudaranti grupių tęstinumu, Seimas ragina kiekvieną Vliko grupę aktyviau rūpintis savo gretų papildymu.

Seimas, vertindamas Vliko valdybos pastangas ir nutarimą išleisti velionio prof. dr. Juozo Pajaujo paruoštą veikalą apie sovietinį genocidą okupuotoje Lietuvoje, paveda Valdybai surasti redaktorių, kuris galutinai veikalą paruoštų spaudai, ir siūlo Tarybai įnešti į 1976 metų Vliko samatą šiam reikalui reikalingas lėšas.

Seimas, imdamas dėmesin Vliko valdybos sumanymą išleisti leidinį apie Vliką ir jo veiklą, kurį ruošia Stasys Dzikas, prašo Tarybą į 1976 metų samatą įtraukti atitinkamą sumą.

III. Finansiniais klausimais

Išsklausęs Tautos fondo pranešimų, Seimas reikšia nuširdžiai padėką laisvojo pasaulio lietuviams už jų finansinę paramą Lietuvos laisvinimo darbams, Tautos fondui už aukų suteikimą ir ypatingai Kanados ir Los Angeles Tautos fondo atstovams už surinktas stambias aukas.

Seimas, įvertindamas prel. J. Balkūno įgimtą vadovavimą

Kissingeris kritikuoja Kongresą

Washingtonas. — Kissingeris "Washington Star" laikrašty duotam pasikalbėjime kritikuoja Kongresą. Kongresas savo sprendimais, draudimais trukdo veikti Valstybės departamentui "Kongresas daro sprendimus, kurių pasekmės yra daug gilesnės, nei jis pats tikisi. Po to jam mes turime prisiminti atsakomybę už tai, ką padarė Kongresas, o jis savo keliu, nekreipdamas dėmesio, daro tolimesnius sprendimus". Vadinasi, Kongresas padaro ką blogai, o Valstybės departamentas dėl to lieka kaltas. Kissingeris kritikuoja Kongresą ypač dėl sprendimo sulaukyti pagalbą Angolai.

Tik stebuklas gali išgelbėti angliakasių

New Delhi. — Indijos darbo ministeris Raghunath Reddy sako, kad tik stebuklas gali išgelbėti angliakasių. Oficialiai sakoma, jog užgruvo ir vanduo užpylė 372 žmones, bet darbininkų unijos žiniomis, požemiuose turėjo būti 900 vyrų. Tai pati didžiausia katastrofa Indijos angliakasių istorijoje. Sugriuvus vandens rezervuaro sienoms, į požemius pasipylė 300 milijonų galionų vandens. Kasyla yra dabar 850 pėdų po vandeniu. Reikėsia dviejų savaičių vandeniui išpumpuoti. Amerikos angliakasiai pasiūlė savo pagalbą ir pumpavimo priemonės, bet ką tai padės?

Spinduliai karo reikalams

Londonas. — Londono "Jane's Weapons Book" rašoma, kad Amerika ir Sovietų Sąjunga lenktyniauja, beieškodamos būdų sukaupus spindulius panaudoti karo reikalams. Norima įsigi suaukiuti aukštai padangėje skraidančius satelitus, stratosferoje esančius kitus objektus, ar puolančias raketas.

Londonas. — Arabų antikomunistų diplomatai tvirtinimu, Maskva teikia didelę paramą Libano muzuolmonams, kursto juos prieš krikščionis, plečia naminių karų, turėdama savanaudiškų tikslų.

DEMOKRATIJA PAVOJUIJ, SAKO SOLŽENICINAS

Paryžius. — Aleksandras Solženicinas, Paryžiuje kalbėdamasis su laikraštinkais, įspėjo Vakarų apie pavojų civilizacijai. Sprendimo tenka laukti po kelerių metų. Jis yra pesimistas todėl, kad Vakarai nėra pasirėmę ir nežada kovoti ir mirti už laisvę. "Jūs esate užmiršę laisvės supratimą. Kai jūs laisvę įsigijote 18 amžiuje, tada ji buvo šventas dalykas, bet tas viskas dabar išblėso. Dabar jūs pasisavinate kitokią laisvės supratimą, klaidingą: laisvė be įsipareigojimo ir atsakomybės. Jau niekas nėra pasiruošęs už laisvę mirti. Politinės ar karinės kombinacijos jūsų neišgelbės. Bet jei Rytais pamatys, kad jūmyse nors kiek dar dega laisvės ugnelė, jei jie įsitikins, kad jūs pasirengę savo gyvybę paaukoti, jie savo ginklą pakelti neišdrįs.

"Kiekvieną kartą, kai jūs parodėte savo drąsą sprendimą

Tautos fondui, reikšia nuširdžiai padėką už jo nenuilstamą darbą ir linki jam pasiryžimo šitą kilnų darbą tęsti toliau.

Išsios nutarimų dalies projektus paruošė komisija, susidedanti iš pirmininko Algio Raulinaičio ir narių Petro Ažuolo, Domo Krivicko, Vyto Mačio, Prano Purono ir Antano Skyriaus.

II-sios komisijos pirmininkas kun. Adolfas Stašys, nariai: kun. Kornelijus Bučmys, Stasys Lušys ir Mykolas Druga.

III-sios komisijos pirmininkas Algis Vedeckas, sekretorius Teodoras Stanulis. (E.)

pasipriešinti — Berlyne, Korėjoje, Kuboje — kiekvieną kartą sovietai rusileido. Sprendimas glūdi ne kovoj tarp jų ir jų, bet tarp jų ir jų pačių", sakė Solženicinas.

Nusikaltimų padaugėjo 11 proc.

Washingtonas. — Valstybės gynybas Edward Lewi pranešė, jog per pirmuosius devynis šių metų mėnesius didelių kriminalinių nusikaltimų skaičius padidėjo 11 procentų, palyginus su pereinamais metais. Raminasi tik tuo, kad pernai tuo pačiu metu, palyginus su 1973, nusikaltimų padidėjimas buvo didesnis — 16 procentų.

Oakland, Cal. — Lėktuve iš Honolulu į Čikagą, dėl nežinomy priežasčių sumažėjo oro spaudimas, ir lėktuvas iš 32,000 pėdų aukščio buvo priverstas nusileisti iki 16,000 pėdų. Oaklande nusileido laimingai, bet 10 keleivių iš 183 buvo nuvežti į ligoninę, kol atsigaavo.

KALENDORIUS

Gruodžio 30: šv. Eugenijus, šv. Anisa, Augas, Audronė.

Gruodžio 31: šv. Silvestras, šv. Melanija, Davas, Mingailė. Saulė teka 7:17, leidžias 4:28.

ORAS

Apsniaukę, iš ryto galimas sniegas arba šlapdriba, apie 30 laipsnių.

Siūlo visiems pasitraukti iš Angolos

Johannesburg. — Pietų Afrika pasirodusi pasitraukti iš Angolos, jeigu tą patį padarys ir sovietai. Tokį pasiūlymą Pietų Afrika padarys Afrikos valstybių organizacijai, susirenkančiai sausio 10. Organizacijos susirinkimas šaukiamas Angolos reikalu. Norima sulaukyti svetimų valstybių kišimasi į tos valstybės reikalus ir sulaukyti bet kokią intervenciją Sovietų Sąjungos, Kubos, Amerikos, Zaire, P. Afrikos ir kitų šalių. P. Afrika sako, jog jų interesus yra tik apsaugoti jos ir Angolos bendrą hidroelektrinę stotį pasieny.

Sužinojo teisybę tik iš "Voice"

Havana. — Kubos gyventojai pirmą kartą sužinojo apie savo karinių dalinių buvimą Angoloje tik per Voice of America radiją ispanų kalba. Sakoma, kad nepasitenkinimas dėl to gan didelis. Pirma, kad Kuba neturi jokių interesų lieti kraują kitų pusėjų Atlanto, kištis į juodųjų vidaus reikalus, antra, kad apie tai buvo norima nuo pačių kubiečių nuslėpti, vadinasi, tauotoje nesitikima pritarimo.

Kairas. — Egipto ir Izraelio atstovai ilgai negalėjo susitarti, kur gali Egiptas statyti neutralioj Sinajaus zonoj stebėjimo stotį Gidi perėjime. Jungtinių Tautų atstovams tarpininkaujant, vakar susitarimas buvo pasiektas.

Istanbulas. — Bosforo sąsiauriu praplaukė sovietų povandeninis laivas, ginkluotas raketais, ir laivas naikintojas. Jie prisijungė prie sovietų laivyno Viduržemio jūroje.

Sutaukins graikus su turkais

Bonna. — Kancleris Helmut Schmidt pradėjo tarpininkauti tarp Graikijos ir Turkijos, norėdamas baigti jų nesutarimą dėl Kipro. Tarpininkavimą gavo iš abiejų kraštų. Norima atkurti NATO valstybių solidarumą ir vienybę. Netrukus Vakarų Vokietijos parlamentarų grupė lankysis Atėnuose ir Ankaroje ir išklaušys abiejų pusių nusiskundimus.

Civilinė nacionalinė gvardija

Sacramento. — Californija pradėjo treniruoti specialų dalinį, civilinę nacionalinę gvardiją. Jų pareigos būtų, reikalui esant, padėti vietos policijai. Per šešis mėnesius norima paruošti 1,000 vyrų.

Kingston, Jamaica. — Sekretorius Kissingeris vienai savaitės atostogų išvyko į Jamaiką. Ir atostogaudamas susitiks su vietos valdžios žmonėmis ir taršis tarptautiniais reikalais.

Amin jau giria Maskvą

Kampala. — Ugandos prezidentas Idi Amin jau kitaip kalba nei prieš kelias savaites. Anksčiau jis smerkė sovietų kišimasi į Angolos vidaus reikalus, dabar jau giria ir sako, kad "jei ne Maskva, Angoloje įsigalėtų Pietų Afrika ir būtų tik kolonistų pasikeitimas".

Buenos Aires. — Prezidentė Isabel Peronienė sutinka leisti parlamento atstovams ištirti jos administracijoje pastebėtą korupciją ir išieikovimus. Iki šiol ji tam priešinosi. Didelė dalis kaltinimų dėl negerovių skiriama jai pačiai.

Kinai gąsdina greitą karą

Hong Kong. — Kinijos žinių agentūra Hsinhua vakar vėl pakartojo, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos karas artėja, pavojus yra didesnis nei bet kada, o vadinamoji detente esanti paprastas akių mullinimas, praktikoje nieko ta linkme nedaroma.

Kinijos pasienio postas Himalajų kalnuose, iš kur nolat stebima, kas vyksta sovietų pusėj

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIEGTI IR SVEIKTI PAJEGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

LAIKYKIMĖS PRIGIMTŲJŲ DĖSNIŲ

Dažnia liga — įstatymų ap-
lenkimo paseka.

Gyvenimo tiesa

Lai Dievas tave laimina ir per visus metus sveiku laiko, toks nusiteikimas yra, neskaitant gra-
žios kalbos, prasilenkimas su pa-
grindiniu gyvenimo dėsniu. Tvė-
rėjas, be kieno nors linkėjimo,
laimina mus visą laiką, savo
nuostatais — mums duotomis,
sveiką, laimingą gyvenimą už-
tikrinančiomis taisyklėmis. Tik
mes savo elgesiu nustumėme arde
Tvėrėjo tvarką. Tada be jokio
prašymo Tvėrėjo dėsnių užlai-
kymas užtikrins mums sveikatą
ir laimę tiek šioje, tiek kur
nors kitur.

Panašūs apsilenkimai su gyve-
nimo tiesa yra kiti panašiai gra-
žūs, bet tušciausiai linkėji-
mai, prašymai šių švenčių metu
visų mūsų kartojami iki begaly-
bės: — lai Kalėdų senelis atneša
dovanų; tebūna Kalėdos links-
mos; teatėsa laimės Naujie-
ji Metai. Nors tai gražūs, mūsų
visų mėgiami ir dažnai kartojami
posakiai, bet jais mes apsi-
lenkiame su gyvenimo tiesa: Jo-
kios šventės nebus linksmos as-
menybės nusiminusiam ir a-
pie save esamus vargšus neap-
pinusiam; nieko pažymėtino
Kalėdų senelis neatneš mums —
mūsų vaikams, ko neduos jam
mūsų draugai, pažįstami bei tē-
vai. Laimės negali suteikti žmo-
gui Nauji Metai, jei pats žmo-
gus kirs tą šaką, ant kurios jis
sėdi. Tokius švenčių, bet tuš-
čiaidūrius linkėjimus — nusi-
teikimus įsikalbėjo savo neau-
dai žmonės. Jei Kalėdos būtų ne
tik kalbama apie geravališkumą,
bet lygiagrečiai ir dirbama tokiu
geravališkumu įsigijimui, Kalė-
dos turėtų savo prasnę ir žmo-
nės, per beveik 2000 metų būtų
geravališkumo įsigijimo. Kalė-
dos tada būtų tikra žmogaus
atgimimo ir tikrą asmenį šventė.
Už tai pats laikas kiekvienam iš
mūsų eiti nuo tuščių žodžių prie
krikščioniškų darbų. Turime iš
visų kūrų Dievo garbintojų bei
Tėvynės mylėtojų mes išsikirti
didėsnį žmoniškumą, o ne žo-
džių, kad ir kalėdiškų linkėjimų,
tvanu. Darbais Dievą garbinti
ir žmogui taučiai mes pajėsi-
me tik tada, kai savo asmenybę
sustiprinsime Tvėrėjo — Gam-
tos nuostatų pildymui visada ir
visame kame.

Liga turi savo priežastį

Nė vienas žmogus nesuserga
be priežasties. Liga neateina
kaip griauštis iš giedro dan-
gaus. Yra priežastis kiekvienam
mūsų gyvenime pakitimui. Yra
tikra priežastis visoms ligoms, vi-
siems kūno ir dvasios negeru-
mams, visus mūsų moderniškame
gyvenime kankinantiesiems.

Baisios kūno negalės emė kan-
kinti žmones, nusišalinkančius gy-
venimo dėsnių. Daugiau kaip 30
milijonų amerikiečių kasmet gu-
la į ligonines. Kasdieną ligoninė-
se gydosi 1,350,000. Ar tamstoms
yra žinoma, kad pusė visų ameri-
kiečių, visas šimtas milijonų, ken-
čia mažiausiai nuo vienos chro-
niškos ligos bei luosumu. Dar
liūdniau nusiteikiame, kai suži-
nosime, kad septyni iš dešimties
sulaukusių virš 45 metų šio
krašto žmonių kenčia mažiaus-
iai nuo vienos chroiniškos nega-
lės. Net neįtikėtina, kad 30 mi-
lijonų amerikiečių turi įvairaus
stiprumo širdies kraujagyslių (ar
varių) pakitimams. Pastarieji arti-
na tiems milijonams amerikiečių
širdies atakas. Tokios atakos
kasmet numarina 750,000 šio
krašto žmonių. Europoje (Ang-
lijoje) irgi ne ką geresni reikalai

sveikatos srityje. Britanijoje šir-
dies ligos visų daugiausia numari-
na žmonių. Vienas iš trijų ten
mirusių miršta dėl širdies ne-
gerumo. Prieš 40 metų ten vi-
nas iš aštuonių mirė dėl šir-
dies ligų. Dabar širdies ligos nu-
žudo po 150,000 britų kas metai.

O kaip toli nuo širdies ligos
tamsta esi — ar kada pagalvo-
jai, ar pasistengei užbėgti bet ko-
kiai ligai, ypač širdies negalei
už akių? Ar tamsta esi jau tap-
stiprus, pilnas energijos ir gyvs-
tingumo, kad pamiršti gyveni-
mo dėsnius ir eini nesveikatos ke-
liais? Ar tamsta esi tikras, kad
neturi skausmų, ligų bei chroiniš-
kų negalių? Ar tikrai tamsta
džiaugiesi tikra sveikata, kuri į-
prasmina tamstos gyvenimą? O
gal tamsta esi, kaip milijonai ki-
tų žmonių, tik pusiau sveikas?
Ypač visi vada! švenčių metu
turėtų pagalvoti, ar tikrai jie ve-
da savuosius patikėtinius sveikais
keliais. Žmogus geravališkas turi pa-
dėti kitam, tik tokiu būdu jis turi
kurti sau laimę ant šios žemės.
O kaip jis galės padėti kitam,
kad jis pats yra paliečiamas. Mes sa-
kome esą mūsų jaunosios kartos
vadovai — kaip mes galime va-
dovauti sėkmingai savo vaikams,
jei mes didesnę savo amžiaus da-
lį praleidžiame liguistume.

Gyvenimo dėsnių nesilaikyti —
kentėsi

Kodėl tiek daug yra šiandien
sergančiųjų — klausiu nusėbęs.
Atsakymas yra žinomas kiekvie-
nam, sveiką galvą turinčiam
žmogui. Žmogaus kūną ir dvasią
valdo kūno ir psichologijos dės-
niai. Jie Tvėrėjo nustatyti ir mes,
norime, nenorime, privalome jų
prisilaikyti, jei nenorime kentėti
visą savo gyvenimą. Nusizengi-
mas tiek kūno, tiek psichologi-
niam dėsniams neišvengiamai
priartina mums bausmę — kan-
čias, ligas, negerumus, nesmagu-
mus, įvairiops nežmoniškų žmo-
gaus ant žemės daromas niekšy-
bės. Sulaužydami kūniškų nuo-
statų amerikiečiai ir britai, pa-
sidarė labiausiai persivalgę ir la-
biausiai nusimaitinę, kaip bet ka-
da savo istorijoje. Šio krašto žė-
mės ūkio įstaigos tvirtina, kad
kas penktas amerikietis valgo
menkos sudėties maistą. Nuo-
staba, kad ir gerai uždirbantieji,
ne tik vargšai, maitinasi čia ne-
pakankamai gerai. Blogiausia,
kad dabartiniai amerikiečiai nu-
sigręžę nuo pieno, pienučių ga-
minčių ir nuo vaisių su daržovė-
mis. Mažiau valgydami šių nau-
dingų maisto gaminių, šio kraš-
to gyventojai emė gausiai var-
toti kepsnius, gerti dažytus skysčius
ir daugiau svaiginasi bei rūko.

Panašiai dedasi ir Britanijoje.
Net 48 proc. britų šeimų blogiau
maitinasi, kaip joms pataria te-
nykštie gydytojų draugija. Ka čia
dejuoti apie amerikiečių bei ang-
lių vergus, kada lietuviškų negai-
mės mes turime per akis. Štai Ma-
quette Parke, Chicagoje, vien
tik 69 g-vėje lūžta lentynos
svaigalais net keliolikoje buvei-
nių. Žinoma, mums kiekvienam
reikės gerokai pasipaušti, gerokai
stengtis, gerokai kalė-
diškoms nuotakomis apsikrėsti,
kad pajėgtume prieš savuosius ir
prieš svetimačius didžiutis 71
-os gatvės Chicagoje valgyklų,
vaisių parduotuvių, lietuviškų ga-
minčių krautuvių pavyzdžiu vi-
sose kitose lietuvių gyvenvietėse.
Visi lietuviai turėtų atsakyti ne-
kalėdiškų papročių įšvėmę, ge-
rime ir vienas su kitu bendravi-
me.

Per daug mes šiandien vienas
ir kitą žvairuojame, nekaltai ar-
tūmą apkalbame, pernažai geriu
žavimės, štai Alyudo kūdise Lie-
tuvio sodyboje daug lietuvių per
Aldoną Rimienę buvo pakviesti

svečiais (be atlyginimo) prie kū-
čių stalo nepajėgiančiųjų tokio
stalo sau pasirengti. Buvo trims
šeimoms nuneštos kūdės į
namus. Tai kalėdiškumo pro-
švaisės mūsų savanaudiškumo
vietovėse. Palengva ysi ir visos
organizacijos stenkimės dvasia
kalėdiškai — asmenybėmis stip-
rėti — žmoniškėti, kad pajėgtu-
me išpildyti Tvėrėjo dėsnius ne
tik kūno, bet ir dvasios reikaluose.
Aprašyta pasaulinėje literatū-
roje, kad net didžiausi šykštuo-
liai, basūs skrudžiai nuostabiai
sužmoniškoje, paveikti žmoniš-
kai besilegiančiųjų per Kalėdas.
Neatsilikime ir mes: suorganizuo-
ta savanorių pagalbininkų viene
Lietuvio sodyboje, Chicagoje,
jis padės tvarkyti apylinkėje ne-
pajėgiems lietuviams. Registruo-
kitės savanoriais gražiausiam
darbui savyje gyvenime. Šian-
dien jam, rytoj man, poryt tam-
tai tokią pagalbą gali būt reika-
linga: tebos ir lazdos nėra vienas
neišsivadėkime. Ypač neatsilikime
visi pajėgesnieji. Nustokim savo
vaikus auginti ponaičiais: leis-
kime jiems teikti pagalbą ma-
žiaus pajėgiems, ligos apimtiems
bei kitai kaip gyvenime nukėn-
tėjusiems. Be kitam pagalbos, o
vien tik savi mirsi, besirūpinant,
ne-trunka žmogus likti nelaimin-
giausiu variniu ant žemės. Pro-
fesionalai rengdami saviems vai-
kams pramogas, eglutes bei iš-
vykas, visada pakvieskite bent
5 proc. nepajėgiančiųjų tokiomis
gerybėmis džiaugtis vaikučių.
Tuomi dvejopas gėris bus atsie-
kiamas: vargingieji pradžiugs, pa-
siturintieji — savanaudiškumą
savijie sumazins. Visuomenėje ta-
da pagausės kalėdiškų žmonių
skaičius. To visi trokštame la-
biausiai visada, ypač šiame Ka-
lėdų švenčių laikotarpyje. Dabar
pats laikas visiems atsikvėpti per-
švelnau gyvenimo. Nebijoti
vargų kieto mums pataria mūsų
darius. Yra didi tiesa šiame pa-
tarime.

Lengvas gyvenimas suteikia varganą gyvenimą

Kiekvienas žmogus turi dirbti,
mankštintis, gimnastikuotis —
tik tada jis nesulepės. Šio krašto
maisto žinovai (Jean Mayer) tvir-
tina, kad išlepiama mums šio krašto
gyventojų padarė juos kūniškais
paliečiamais. Toks eikvikiškų už-
siedėjimas didžia dalimi susigrū-
dina juos širdies ligomis. Priedui
čia dar apturimos tokios blo-
gybės: perriebus maistas, nutiki-
mas persivalgant, tabako rūky-
mas, perdidelis kavos gėrimas ir
nepakankamas išsimiegojimas.
Net pusė visų čia gyvenančių vy-
rų serga plaučių išsiplėtimu (em-
fizyema). Toji liga gaunama
daugiausia dėl tabako rūkymo.
Jai gaves jaučiasi nei gyvas, nei
mirus. Baisus tokio gyvenimas —
ir vis tai per rūkymą. Net 80 proc.
visų susirgimų plaučių vėžiu gau-
nama dėl rūkymo. O plaučių vė-
žio giltinė visos savas aukas nu-
marina nedelsdama.

Bent per šį švenčių laikotarpį
nusiteikime laikytis gyvenimo
dėsnių: valgykime, gėrkime
ir kvėpuokime naudodamiesi
mums Tvėrėjo suteiktomis gėry-
bėmis. Koki maistą valgome, ko-
kius skysčius gerime, kaip šva-
rymą orą mes kvėpuojame — visa
tai įtakoja mūsų sveikatą. Šian-
dieninį žmogų vargina daugelis
negalių, gautų per netikusį mai-

Elenos Juciūtės sutikimas Lietuvio sodyboje, Chicagoje. Dr. Ona Vaške-
vičiūtė (viduryje) ir Marija Bosienė apdovanoja viešniek lietuviškais
kepiniais. Dar matome dr. Joną Adomavičių, Antaną Kevežą ir kitus.
Nuotr. M. Nagio

Elena Juciūtė, viešėjusi Chicagoje, buvo ir i Lietuvio sodybą atvykusi.
Čia matome ją (kairėje) pasirašančią savo knygą "Pėdos mirties zo-
nėje" Bronėi Motušienė. Už jos ir viduryje — Alfonsas Sidigas ir moky-
to Stasė Petersonienė. Nuotr. M. Nagio

AUGALAI UŽMIEGA ŽIEMOS MIEGU

Pasauly, kur esą pastovūs ke-
turi metų kalendoriniai laiko-
tarbiai, ten daugiamečiai augalai
rudens meta lapus. Lapkritis —
tai augalų pasiruošimas nepalan-
kiam vegetacijai metų sezonui.
Mat, žiemą lapai negalėtų pro-
dukuoti dirbt, nes žiemos metu
oro temperatūra ir šviesos suma-
žėjimas trukdo fotosintezę. Tai-
gi, augalai numeta lapus ir per-
eina į ramybės būklę. Bet kas,
gi yra to metimo mechanizmas?

Sis klausimas vargino moksl-
ninkus, kurie daug metų inten-
siai tyrė. Pagaliau iškėlė min-
tį, kad augalose susidaro lapų
kritimą pagreitinanči medžiaga.
Mokslininkai ištyrė vilnamedžio
vaisių sienelės ir pavadinio žės
abscino. Vėliau surado vilnamed-
žio vaisiuose didį jų kritimą ska-
tinančią medžiagą, bet skirtingos
prigimties. Ji gavo abscono II
vardą. Po metų P. W. su bend-
radarbiais išklevo lapų išsky-
rą aktyvią organinę rūgštį, kurią
perteikūs pumpurams, šie per-
eina į ramybės būklę. Ji buvo
pavadinta dorminu, t.y. migdan-
čia medžiaga. Ištyrus dormino
ir abscono II chemines savybes,
paaiškėjo, kad jie abu yra iden-
tiški — jiems buvo duotas abs-
cisinės rūgšties vardas. Ji suke-
lia skirtingo audinio susidary-
mą, tiek vaisiakotė, tiek lapko-
čių pagrindu, pagreitina to audi-
nio celių tarpinių plokštelių su-
irimą, ir dėl to joje vietoje ko-
teliai lūžta. Perkelta į pumpu-
rų augimo kūgelius, abscisinė
rūgštis sustabdo augimą, ir pum-
purai pereina į ramybės būklę.

Abscisinė rūgštis gaminasi la-
puose ir vaisiuose, kai dienos su-
trumpėja, rudens. Dėl vandens
trūkumo, lapų vytimo abscisinės
rūgšties taip pat pagausėja. Jos
susidarymas — tai augalo pris-
taikymas pasiruošti nepalan-
kiam metų sezonui (žiemai arba sa-
usros periodui).

Mokslininkai sako, kad abs-
cisinė rūgštis yra augimo stimu-
liatorių antagonistas. Kai jos au-
galų lapuose gausėja, augimo sti-
muliatorių mažėja. Pumpuruose
šios rūgšties maksimali koncent-
racija susidaro rudens, giliausio
jų įmigio fazėje, būtent — spal-
lio ir lapkričio mėnesiais. Šalčio
veikiama rūgštis palaipsniui ma-
žėja ir antroje žiemos pusėje iš-
nyksta. Užtat ima gausėti augi-
mo stimulatorių. Tada pumpu-
rai, jei šilta, pradeda skleistis.

Taigi abscisinė rūgštis yra au-
gimo hormonas. Jos augaluose
yra labai mažai. Šviežios masės
kilogramas — 5-200 miligramų.
Ji medžiagą apykaita veikia per
fermentus.

Pažymėtina, kad abscisinė
rūgštis lėtina augalo kvėpavimą,
stabdo celių dalijimąsi ir jų au-
gimą, paralyžuoja organinę sin-
tezę. Tad ji yra migdantis fito-
hormonas, laikinai indukuojas
ramybės būseną.

Mšks

Puiki dovana — bet kuria
proga!

Popular Lithuanian Recipes

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA
LAIDA

Suredagavo

Juozapina Dauzvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė iš-
leido šestąją laidą šios populiarios vi-
rimo knygos. J. Dauzvardienė vėl pa-
tikslino ir pagrazino šią laidą naujais
papuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmo-
nom ar marčiom. Daugelis apdova-
noja kitataučius supažindinti juos su
lietuviškų maistu ir virimu. Ši knyga
yra sukelusi daug pasisekimų lietuvių
ir kitataučių darbo vietose ir organi-
zacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir
spalvotomis iliustracijomis. Labai pa-
togi vartojimui.

Užsisakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų
pašto išlaidoms. (Lietuvio gyventojai
pridėkite 50 centų mokesčiame ir pašt-
ui)

Užsisakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų
pašto išlaidoms. (Lietuvio gyventojai
pridėkite 50 centų mokesčiame ir pašt-
ui)

Užsisakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų
pašto išlaidoms. (Lietuvio gyventojai
pridėkite 50 centų mokesčiame ir pašt-
ui)

Užsisakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų
pašto išlaidoms. (Lietuvio gyventojai
pridėkite 50 centų mokesčiame ir pašt-
ui)

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

6045 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0000
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily,
except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter
by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois.
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign
Countries — \$28.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenume-
retas neuimant. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso
gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi-
mokejęs.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.00
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.00
Kitai		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Redakcija straipsnius taisy-
savo nuodžiara. Nesumaudyti straipsnių
nesaugo, juos grąžina tik iš anks-
to susitarus. Redakcija už skelbi-
mų turinį neatsako. Skelbimų kai-
nes pristatymas gaus prašymą.

Redakcija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 12:00.
Administracija dirba kas-
dien nuo 8:30 iki 4:30, šešt-
dienais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
KEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PB 8-3220

DR. ANNA BALIUNAS

2856 West 63rd Street

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR

GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akademika ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei nesišviečia, skambinti 374-6012

DR. VL. BLAZYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6139 So. Kedzie Ave.

Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad.

6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telefonas LU 5-3070

Rezid. tel. Waltham 5-3046

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik

sustarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

3700 West 51st Street

TEL. GR 6-3400

Val: pagal susitarimą; pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-8; antrad. ir penk-
tad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4877 Rez. PB 8-6860

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Specialybė — Nervų ir

Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

4440 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-8875

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6139 So. Kedzie Ave. WA 5-2870

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
sišviečia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5883

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akų Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telefonas PB 8-2220

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKIA

VAIKŲ LIGOS

2636 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketv. ir penkt.

nuo 12 iki 3 val. 1

MŪSŲ GARBĖS METAI

Baigiamie metus, netrukus ir vėl minėsime Lietuvos laisvės atgavimą sukuriant. Daugelis jau pasikvietė kalbėtojus, išnuoma salės, nustatė datas, pradėjo informuoti amerikiečius, galvoja apie straipsnius mūšio ar amerikiečių spaudoj, radijo valandėse ieško programų, kaip geriau paminėti šią mums brangią šventę. Ir tenka pasakyti, kad minėjimai ne tik reikšmingi, kad mes ta proga galime apie Lietuvą daugiau informuoti amerikiečius, bet taip pat šventės reikalingas mums paties sustiprėti dvasia, pasidžiaugti laimėjimais, sutvirtinti jėgas naujiems uždaviniais. Visi minėjimai yra viso pasaulio lietuvių šventė, bet labai dažnai, besidžiaugdami 1918 m. data, užmirštame, kad Lietuva yra daug senesnė ir už Ameriką.

Jau prieš keletą metų Vliskas buvo išleides salanką "Lithuania how much do we know about her?". Šiame laidinuke buvo apstu įvairių datų, tarp jų ir 1236 metai, kada Mindaugas suvienijo Lietuvą. Šiais metais Altos išleisto brošiūrų taip pat atžymėtas Lietuvos karalystės įsteigimas — 1251 m. O pirmuosius rašytinius šaltinius Lietuvos ir lietuvių vardas paminėtas 1009 metais. Ir todėl, kai minime Vasario 16-ją, daugiau pirminkime senasias datas, kurios parodo, kad Lietuva nėra vien tik pirmojo pasaulinio karo produktas, bet yra sena valstybė, turinti ilgą istoriją.

Be abejo, labai reikšminga data Vasario 16-ji. Be šios datos vargu ar Lietuvos reikalai šiandien pasaulyje taip stovėtų, kaip dabar. Rusija jau būtų baigusi viršinti Pabaltijį. Tačiau, kai ieškome pasaulyje Lietuvai draugu, kai keliame Lietuvos reikalus, kai minime, kad okupacijos padarė ir daro Lietuvai, turime priminti, kad Lietuva sena valstybė. Kai tepaminime tik 1918 metus, daugeliui atrodo, kad tai labai trumpas laikotarpis, kaip vienas aukštesniosios mokyklos mokinių lietuviams atsakė, kad Lietuva tiek amžiaus, kiek ir jo tėvas. Žodžiu, nors mums ir labai svarbus 1918 m., bet kitais nėra įspūdingi.

Esantros pusės, jei Vasario šešioktosios minėjimai, nors ir mums patiems ruošiami, akcentuoti savo Lietuvos karalystės sukurimą taip pat verta. Mūsų kasdieniniuose, visuomeniniuose darbuose mūsų rūpesčiai vienu ar kitu lietuviškojo reikalo reikalauja iš mūsų ne tik jėgų, bet ir padaršinimo. Mūsų šventės padeda mums patiems susikaupinti ir papildyti dvasią, kad tu jėgų užtektume ilgesniam laikui.

Kaip paprastai, visuose minėjimuose dalyvauja nemaža amerikiečių, vieni jų ateina tik kaip svečiai, o kiti net ir kalbas pasako. Jiems lietuvių išteikia dovanų. Visos dovanos geros, kopytėlės ir lėlės, knygos ir plokštelės, bet reikia jausti, ką kam geriau i-

teikti. Žurnalistai be abejo geriausia išteikti "Encyclopedia Lithuania", bet jei nėra lėšų, galima pasitenkinti ir Geručio redaguota "Lithuania 700 Years". Literatūrai galima išteikti lietuvių prozos ar poezijos antologijas angliskai, pagaliau galima išteikti Daumanto partizanų angliskai "Fighters for Freedom" arba kun. S. Ylos "A Priest in Lithuania".

Be šių yra įvairių kitų knygų, kurių nemaža išleido Manyland leidykla. Jeigu jau neįmanoma apdailinti brangiau kai- nuojančiais leidiniais, tai kiek- nas ne lietuvių svečias ar šiaip jau šviesesnis amerikietis turėtų būti apdovanotas lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos angliskaisias sąsiuviniais arba LB išleista "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" leidiniais. Įvairių knygų pavadinimų yra paskelbta Altos išleisto sąrankoje "Lithuania". Pagaliau visa reikia daryti su skoniu ir nuojauta, kokias nors jaunai žurnalistei ar pareigūnei gal geriau išteikti lietuviškas pasakas angliskai, kad jos vaikai pasiskaitytų, negu už tokią pat sumą įgytą kokį nors lietuvišką, dažnai greit sudulskantį rankdarbį. Galima kai kam išteikti ir plokštelės su lietuviška muzika ir angliskais įrašais, kaip pvz. "Jūratė ir Kastytis".

Cekoslovakijoje sukilimo metu čekai išskandino užrašus: "Nekesk savo priešą išmintingai". Tai reikia, kad nebūtų kovojama be tikslo, kad kiekviena kova ir auka būtų prasminga. Tas pat galia ir mums čia laisvėje. Mes, turėdami tiek nedaug galimų, turime kovoti už savo laisvę išmintingai, kad visur, kur tik galima, bet neįkyriai išskeltume savo tautos reikalus. Jeigu seniau džiaugdavomės, galėdami apie Lietuvą nors mažą laiškelį didžiojo spaudoj paskelbti, tai šiandien patys laikraščiai jau skelbia apie Lietuvą išsamius straipsnius. Jei seniau būdavo sunku per radiją nors mažą žinutę perduoti, tai šiandien radijai pergoja ištisas lietuviškas operas. Tačiau vistik nemanykime kad tai taisyklė ir jau taip turi būti. Už tai neturime užmiršti padėkoti. Mažas laiškelis laikraščio redakcijai, televizijos ar radijo stotims tikrai yra įvertinamas. Jeigu pasiunčiame tūkstančius telegramų vienu ar kitu reikalu politikams, kurie po metų kitą nueina nuo scenos, tai nereikia gailėtis šimtų laišku menų ar plunksnos žmonių, kurie dirbs toje srityje visą gyvenimą.

Visa darome nuvotomis nuo poilsio valandoms, be jokių apmokamų planuotojų, tačiau, kiek įmanoma, reikia geriau vistik minėjimus suruošti. Prie višio to neužmirškime, kad Lietuva valstybė yra tūkstantmetė, neužmirškime tu metų, iš kurių sėmėms stiprybės, kad vėl atkurtume laisvą Lietuvą. A. B.

Spaudoj ir gyvenime

PASTABOS POLITINĖMS TEMOMIS

AFL-CIO unių vad. George Meany, griežtai pasmerkęs Helsinkio konferencijos sutarimus, kritiškai žodžių nepagaili ir detentės mitui. Londone leidžiamam "Daily Telegraph" š. m. rugp. 30 d. straipsnyje Meany teigia, kad "Detentė iki šiol neatnešė teigiamų pasekmių Sovietijos bloke — nepalengvino Sovietų discentų sunkios būklės. Bet ji atnešė, kai kurių neigiamų išsivystymų Vakaruose — antikomunizmo nuvertinimą, kaip integralinės demokratinės filosofijos dalį".

Bevartant "Congressional Record" puslapius užtikinama visą eilę kongreso narių pareiškimų smerkiančių Helsinkio konferenciją. Kongr. Jack F. Kemp (resp. N. Y.), su pavertę tautų atstovais dalyvavęs audiencijoje pas prezidentą, ją apleidęs išleido kritišką pareiškimą Helsinkio

atžvilgiu: "Šia sutartimi Sovietai gali teigti, kad Vakarai galutinai apleidę Rytų Europą... sutartis ratifikuoja esantį status quo kaip kap Sov. Sąjunga jį apibrėžia". (š. m. liepos 25 d.).

Vienas iš demokratų kandidatų JAV prezidentus, sen. Henry Jackson, taip išsireiškė: "Pasitaiko praga tarptautinėje diplomatoje, kad JAV prezidentas turėtų likti namie. Tris dešimtis metų Sovietai siekė formalus Vakarų pripažinimą jų dominacijos Rytų Europoje lygiai, kaip jie siekė tarptautinio priėmimo jų įvykdytam Pabaltijo valstybių užėmimui..." (š. m. liepos 22 d.).

Senatorius Paul J. Fannin (resp. Arizono): "Man rūpi, kad Helsinkio sutartis bus paskutinis žingsnis sutelkiant tarptautinį pripažinimą Sovietų turimam Rytų Europos, kaip

Kas dedasi marksizmo pasaulyje

Marksizmą gina tokie, kurie jo nepažįsta

Stebint šių dienų gyvenimą, galima konstatuoti keistą reiškinį: kai komunizmas pasiekia žmonių laimėjimų politinėje srityje, drauge yra tam tikras žingsnis atgal ideologinėje. Pastaruoju laikui girdėti vis atšnesnė komunistinė ir marksistinė filosofijos kritika, tiksliau sakant, komunizmo skelbiamų pažadų ir jos propagandos. Ta kritika yra juo idomesnė ir reikšmingesnė, kad ji kyla kaip tik iš kultūrinės komunizmo aplinkos. Kai didelė dalis radikalų buržuazų intelektualų pasisavina marksizmo tezes ir formules, sąmoninga ir aštri tu teizi kritika sakanti kaip tik iš marksistų arba iš tų, kurie yra marksizmu nusivylę.

Isoriniai laimėjimai

Kokia yra priežastis tų isorinių komunizmo laimėjimų ir susyvaravimo bei susilpnėjimo išvadinė ideologijoje? Aišku, kad iš dalies to skirto priežastis yra visuotiniai žinomas skirtumas tarp komunizmo teorijos skelbiamų šūkių ir praktikos. Pvz. Helsinkio susitarimas pasitarnauja sovietinei diplomacijai, bet iš kitos pusės visus šokiruoją Sovietų elgesys su A. Sacharovu. Tačiau ideologinės komunizmo ligos priežastys yra daug gilesnės. Jos yra neišpildymas tų vilčių, kurios atsirado po Stalino nuvilkimo, ir atsiradimas Vakaruose labai neišsiskiriančių chaoso "naujosios kairės".

Pirmu atveju nepasiteisino bet koks pasikeitimas sovietinio režimo praktikoje po to, kai Stalinas buvo demaskuotas, kai pri-

Marksizmo kritika

Kaip ten bebūtų, kokios bebūtų šio reiškinio priežastys, yra faktas, kad seniau komunizmo viduje kritika buvo nukreipta į stalinistinius ir biurokratinus "nukrypimus nuo linijos", o šiandien jau dedamas ant operacijos stalo pats marksizmas. Tarp idomesnių reiškinų galima paminėti prancūzų didelio komunizmo simpatiko Sartre "nukrypimą". Jis šį metų rugpjūčio mėn., švęsdamas savo 70 metų sukaktį, viešam žurnalistui pasakė: "Marksizmas visai nėra XIX amžiaus vokiečių ar anglų filosofija, kuri norima pridengti XX amž. diktatūrinę sistemą. Aš manau, kad kaip tik marksizmas yra visos so-

motinos Rusijos, pradžios idėja" (š. m. liepos 21 d.).

Kongr. Robert E. Bauman (resp. Maryland): "Vykinimas bet kur pasirašyti dokumento, kuris ratifikuoja Sovietų Rytų Europos pavergimą yra klaidingas elgesys, kompromituoja moralinį Vakarų tvirtumą pabėgėlių nuo despotų akyse" (š. m. liepos 29 d.).

Keli kongreso nariai, pastebėję, kad prez. Fordas sąmoningai iš savo komunikato spaudos konferencijoje išleido pareiškimus Pabaltijo valstybių nepripažinimo ir Rytų Europos valstybių laisvo apsisprendimo klausimu. "Congressional Record" įvykio komentavo:

Sen. Jessie Helms (resp. N. C.): "Įterpdamas į paruoštą tekstą pareiškimą ir paskui jį išleisdamas, prezidentas pridūdo tiesos vyraujančiam įsitikinimui, kad mes tikrai besąlyginiai Helsinkyje pripažįstame Pabaltijo valstybių okupaciją" (š. m. liepos 29 d.).

Kongr. Edward I. Koch (dem. N. Y.): "Aš tikiu, kad tie, kurie pasmerkė demokratų prezidentą Jaltos ir Potsdamo įvykių Europos padalinimą, mažų mažiausiai pasmerkė prez. Fordo neįtraukimą da-

barties problemai, kuri neleidžia židiniam pareiškime nepaminti Lietuvos, Latvijos ir Estijos" (š. m. liepos 25 d.).

Š. m. rugpjūčio 8 d. "New York Times" tilpo straipsnis "Israel Lobby in Washington is Small and Effective". Jame rašoma, kad kartą savaitę atstovai 14 žydų tautinių organizacijų renkasi kukliai apstatytoje įstaigoje pasitarimams, kaip padėti Izraeliui. Ar nevertėtų mūsų laisvinimo veiknių atstovams rinktis dažniau, kaip kartą metuose į "laisvinimo darbo konferencijas".

Kongr. Robert F. Drinan (dem. Mass.) š. m. rugpjūčio 22 d. pasakė kalbą remiančią žydų emigraciją į Sov. Sąjungos. Kalba dokumentuota statistiniais duomenimis, faktai paremiami jo pokalbiais su Sovietų aukštaisiais pareigūnais, jam šią vasarą besilankančiam Sov. Sąjungoje. Kalboje iškeliamas pasiūlymas — šiais metais advento metu JAV krikščionys turėtų melstis ir darbas padėti Sovietų žydams. Pasidilymas kilnus, tik gaila, kad kongr. Drinan per ketverius metus neužimė šiltesniu žodžiu katalikiškos Lietuvos, jos tikėtinųjų persekiojimo ir nė neprisiėję prie rezoliucijos Pabaltijo reikalo. Ant. Valdotas

TRYŠ TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

53 Būčiau laimingas, jei, kol dar čia gyvenu, man parašytumėte. O kai susitikime, galėsimė pasikalbėti gyvu žodžiu.

Nuoširdžiai linkiu Jūsų visų svajonių įsikūnijimo. Kazys".

Manau nenusižengsiau Povilui, pranešdamas vieną paslaptį, kurią jis savo laisike man atidengė, tai, kad Jus turėsite savo pamergę. Jau vien dėl to negalėčiau atsisakyti nuo dalyvavimo vestuvėse.

Prieš išvykdamas į Clevelandą, dr. Lukošius jautė pareigą atsivieškinti su savo globėjais ir Williams šeima. Daugiau artimų pažįstamų ne neturėjo. Suaukęs sekmadienio, sėdė į savo naują automobilį ir nuvažiuojo pas globėjus. Vaziuodamas pasimė butelį prancūziško konjako, o šeiminiškai — iš anksto nupirktą elektrinį kavinuką. Labai šiltai buvo sutiktas. Įteikus dovanas tas nuoširdumas ir džiaugsmas dar daugiau ryškėjo. Kai pasisakė, kad netrukus žada išsikelti į kitą miestą, šeiminiškai labai apgailestavo.

Besikalbant ir begurkšnojant konjaką, nuotaka kilo ir atsirado daugiau kalbos. Šeiminkas, prisiminęs tą laiką, kai dr. Lukošius suvargęs ir suskurdęs atvažiavo iš Vokietijos, arba, kaip jis sako, iš "senosios kontrės", kaip jis tada nenorėjęs tikėti, kad Lukošius yra gydytojas, o tas netikėjimas dar daugiau sutvirtėjo Lukošiumi nuėjus į restoraną plauti

pažinta, kad tai buvę neleistini "nukrypimai" komunistinėje sistemoje. Kai po to viso niekas tikrums nepasikeitė, atkreiptas dėmesys į komunizmo ideologiją, kuri viena yra kalta, kad niekas nesikeičia tiek su Stalinu, tiek ir po jo. Antru atveju — noras iš viso persvarstyti komunizmo ideologiją, kuri viena yra kalta, kad komunizmas yra toks, o ne kitoks. Juk prieš valdžios biurokratiją, jos išsigimimą yra pasisakęs ir Marksas, ypač savo jaunystėje. Tačiau jis nepastebėjo, kad savo tvirtinimais ir spėjimais veda žmoniją ne į pažangą, o tik į anarchiją. Šių dienų "naujosios kairės" jaunimas, kaip tik pasiņšes anarchijos kryptimi, — su kompromitavę marksizmą. Iš to ir kyla reikalas pagrindinai peržiūrėti ir persvarstyti visą Markso doktriną.

Vienas jo pasisakymas prieš marksizmo teorikus tilpo italų žurnale "Espresso", kuriame jis trumpai duoda išsamią sintezę baidių klaidų ir žiaurumų, kurie atsiranda iš ryšio tarp komunizmo teorijos ir praktikos. Pvz. jis labai taikliai nurodo, kaip gamybės priemonių suvalstybinimas pasitarnavo Sovietams ne kam kitam, kaip tik sukoncentravimui galybės ir valdžios į komunistų partijos rankas. Tokios galingos valdžios kelių žmonių rankose pasaulio istorija nežino, arba tai elementari bet nuolat kartojama melagystė, kuria remiasi komunizmo idejų propagavimas Vakaruose. Lygiai ir skelbimas dviejų moralinių, pagal kurias blogis neturi absoliutinės vertės, o tik reliatyvinių: blogis yra tada, kai neįmanoma, negalvojama, neveikiama pagal patijos nustatytą liniją. Pagaliau tas nuolatinis utopijų skelbimas, neturįs nieko bendro su realybe — tai vis šiandieninio komunizmo ryškioji bruoža.

Italijos komunistai

Italijoje radikalų marksizmo persvarstymą pradėjo Lucio Colletti, nusivylęs marksistų ideologas, paskelbęs savo pasikalbėjimą su žurnalistas. Jis neslepia motyvų, dėl kurių pradėjo savo kritiką (ir autokritiką). Prie jo prisidėjo ir kitas buvęs komunistas Domenico Settembrini, paskelbęs studiją "Marksizmo labirintas". Tai yra savos rūšies antologija, labai tiksli kritika Markso, Engelo ir Lenino ir senų bei naujų marksistų raštų. Juos panaudodamas įrodinėja, kad Marksas šiandien pasmerktų tai, kas jo vardu skelbiama ir daroma. Settembrini veiklas iškelia visus prieštaravimus, kurie išplaukia iš aklo marksizmo laikymo, priešingo paprastai logikai ir žmogiskosios prigimties patyrimams. Pagal Settembrini, Mark-

indų. Dabar, lyg save pateisindamas, kalbėjo: — See, kai tada pas atvažiavai, maniau, kad nesi jokis daktaras, nes nėjai gydyti, o sutikai restoraną plauti indus. Vėliau, sužinojęs, kad dirbi liginę, tyčia ėjai klausiti pas vieną ten dirbantį lietuvių ir, tik iš jo išgirdęs, kad tikrai esi daktaras, patikėjau.

— Atvažiavus į nežinomą kraštą ir neturint kas pataria, įsikurti savo profesijoj nenumačiau jokios galimybės, o ko nors reikėjo stvertis. Tai ir nuėjau plauti indų, — pasiteisino dr. Lukošius.

— Galėjai kurį laiką pas mus pagyventi, kol šios "kontrės" tvarką geriau suprasi, — įsikišo šeiminkas.

— Aš turiu būti jums dėkingas už galimybę atsisrasti šiame krašte, o užkrauti dar daugiau rūpesčių, tai jau būtų tikrai per daug.

— Bet daktarui plauti indus lyg nepritinka, — samprotavo šeiminkas.

— Tokie dabar laikai: daug kam tenka dirbti ne savo profesijoj. Žinau daug daktarų, kunigų ir kitokių, baigusių aukštąjį mokslą žmonių, išvežtų į Sibirą. Manau, kad nė vienas jų nedirba to darbo, kuriam buvo pasirušė, o drauge su kitais kasa anglis ar kerta medžius.

— Tai visai kas kita. Jie nusikaltėliai, už bausmę turi dirbti. Tokių ir čia netrūksta, — paaiškino šeiminkas savo nuomonę apie išvežtuosius.

— Jie tiek kalti, kaip ir aš ar mes visi, kuriems pavyko pabėgti nuo siaubo. Esu tikras, jei nebūčiau atsidūręs šiaipus geležinės sienos, dabar būčiau ten, kur visi kiti lietuvių patriotai — Sibire.

— See?... Tai kuo gi buvai nusikaltęs?

— Esu kaltas, kad gimiau lietuviu ir myliu savo

kraštą.

— Tai kad už tai ir caro valdžia į Sibirą nesiųdavo. Siųsdavo tik tuos, kurie nusikalsdavo.

— Caro valdžia nesiųdavo, o šitiem užtenka įtarimo, kad gali ne taip galvoti, kaip jie nori, ir siunčia.

— Negi taip be jokio teismo?

— Manau, esate girdėję iš spaudos. Aš atvažiavęs irgi pasakoju, kad, prieš prasidedant karui su hitlerine Vokietija, per vieną naktį iš Lietuvos išvežė daugiau kaip keturiasdešimt tūkstančių žmonių, pradedant kūdikiais, baigiant seneliais. Manote, jie buvo kalti?

— See... Be jokio teismo?

— Tokių nereikalingų ceremonijų jie nedaro. Ateina nakties metu į namus, įremia į nugarą durtuvą, duoda pusvalandį laiko pasirėngti, pakrauna į sunkvežimį arba, kaip jūs vadinatė, "troką" ir išveža. Mato, kokia paprasta ir nesudėtinga procedūra. Kam dar reikalingi teismai ar kitos panašios ceremonijos.

— Esu apie tai skaitęs, bet netikėjau...

— Galite ir dabar netikėti, bet tai tikra tiesa.

— Tai kad ir kunigas per pamokslą taip sakė, o jis negi meluos, — pritarė šeiminkas.

— Kunigas tai gal ir neturėtų meluoti... — nusi-

leido šeiminkas.

— Nemeluojau nei aš, nei kiti, kurie matė ir patyrė. Kuo galėjo nusikalsti mano mažajam tėvui, nepilnametis brolis ir 12 metų sesutė, kad juos išvežė? Savo laimei tada nebuvau namie. Kitą dieną aš kur nors Sibire kasčiau anglis ir tiesčiau bolševikams geležinkelius, — atsisveikindamas kalbėjo dr. Lukošius.

Gydymo reikalai sutriko ir Vakarų Vokietijoje, kur yra nemokamas medicinos patarnavimas visiems gyventojams. Sveikatos ministerė Katharine Focke stengiasi neskliaudumus pašalinti.

Tai ypač naudinga jaunimui, kuris šiandien taip labai yra pasinėšęs marksizmo link. Jaunimas, kuris taip karštai skelbia einą marksizmo keliu, turi pažinti argumentus už ir prieš marksizmą. Tada gal ataus įkautusios galvos, kurios skelbia akla marksizmą, nežinodamos, kas jis iš tikrųjų yra. J. V.

SURINKO 63 MILIJONUS

Didelio pasisekimo Vakarų Vokietijoje turėjo šiemet surengta MISEREOR rinkliava. Vokietijos katalikai šia proga surinko 63 milijonus markių, tai yra šešiais procentais daugiau, kaip praėjusiais metais. Tai paliudija, pažymėjo Misereor komisijos pirmininkas kardinolas Hoeffner, kad Vakarų Vokietijos katalikai vis labiau supranta savo atsakomybę ir uždavinius, siekdami padėti pagalbos reikalingiems žmonėms, ypač Trečiojo pasaulio kraštuose. Šiais metais tam tikslui Misereor akcija paskyrė 65 milijonus markių. Ypatingo dėmesio skiriama projektam, kuriais siekiama pagerinti sanitarinę pagalbą Indijoje ir sudaryti būtiniausias ūkines sąlygas indėnų gentim, gyvenančiom Mato Grosso srityje, Brazilijoje.

NEGRŲ PAZANGA

Nė vieno negro nėra gubernatoriaus Amerikoje. Yra 17 negrų atstovų kongrese — 4% iš 435 narių. Yra vienas senatorius iš Massachusetts senatorius Brooke, respublikonas. Negrai merai yra Tom Bradley Los Angeles mieste, Howard Lee, Chapel Hill, N. C. Coleman Young Detroit, ir Clarence Lightner Raleigh, N. Jie visi keturi yra miestuose, kur dauguma gyventojų yra baltieji. Yra du gubernatorių pavaduotojai negrai. Vienas Mervyn Dymally Californijoje ir George Brown Colorado.

— Tai kad už tai ir caro valdžia į Sibirą nesiųdavo. Siųsdavo tik tuos, kurie nusikalsdavo.

— Caro valdžia nesiųdavo, o šitiem užtenka įtarimo, kad gali ne taip galvoti, kaip jie nori, ir siunčia.

— Negi taip be jokio teismo?

— Manau, esate girdėję iš spaudos. Aš atvažiavęs irgi pasakoju, kad, prieš prasidedant karui su hitlerine Vokietija, per vieną naktį iš Lietuvos išvežė daugiau kaip keturiasdešimt tūkstančių žmonių, pradedant kūdikiais, baigiant seneliais. Manote, jie buvo kalti?

— See... Be jokio teismo?

— Tokių nereikalingų ceremonijų jie nedaro. Ateina nakties metu į namus, įremia į nugarą durtuvą, duoda pusvalandį laiko pasirėngti, pakrauna į sunkvežimį arba, kaip jūs vadinatė, "troką" ir išveža. Mato, kokia paprasta ir nesudėtinga procedūra. Kam dar reikalingi teismai ar kitos panašios ceremonijos.

— Esu apie tai skaitęs, bet netikėjau...

— Galite ir dabar netikėti, bet tai tikra tiesa.

— Tai kad ir kunigas per pamokslą taip sakė, o jis negi meluos, — pritarė šeiminkas.

— Kunigas tai gal ir neturėtų meluoti... — nusi-

leido šeiminkas.

— Nemeluojau nei aš, nei kiti, kurie matė ir patyrė. Kuo galėjo nusikalsti mano mažajam tėvui, nepilnametis brolis ir 12 metų sesutė, kad juos išvežė? Savo laimei tada nebuvau namie. Kitą dieną aš kur nors Sibire kasčiau anglis ir tiesčiau bolševikams geležinkelius, — atsisveikindamas kalbėjo dr. Lukošius.

(Bus daugiau)

NEGALIMA PYKTI, NEGALIMA JUOKTIS

Darbo svoris — didelės jėgos

VYTAUTAS VOLERTAS

Tur būt, nuvokiame bendruomenėje aktyviau dirbančiųjų padėtį, bet gal nepakenks, jei vėl ją pamiršime. Jau apylinkių valdyboms ruošos darbu yra pakankamai, todėl sunku rasti žmonių, kurie ryžtųsi šioms pareigoms. Kiekvienas kratosi, prisiekina, kad mirtinai sergas, kitas net prisipažįsta nemokąs skaityti ir rašyti. Kad tik nepriegtų, ne sugundytų, graudžiai pakalbėję. O einant aukštyn, vargas didėja.

Tarybos rūpė šiuose

Rodos, LB tarybos nariai yra mažai apkrauti, bet kadencijos laikotarpį (per trejus metus) jiems tenka 4-5 savaitgalius, penktadienio vakarą pradėdant ir vėlyva sekmadienio popietę baigiant, praleisti viešbučiuose, toli nuo namų, net miegui pritingant laiko. Tai sesijos, kurių posėdžiai kartais užsitęsia iki 2 val. ryto. Dieną praleidus elektros šviesoje, net užkandžiams stokojant laiko, LB vargus pasvarčius, sunkokai galvojus ir gal net pasinervinus, poilsio reikia.

Deja, visuomenė apie tarybos sesijas nesuaduoja teisingos nuomonės. Spaudoje apie jas duoti vaizdai retkarčiais būna piešti labai paviršutiniškai. Iš jų rimtu pastangų nematome, tarsi būtų suvažiuojama kažkokiomis betiksliais pokalbiams, pramogai ar skvermų tampymams. Kad narys, iš Chicago atvykęs New Yorkan ar priešiną, neturi laiko nei ilgai nematyti giminių sutikti, apie tai nežinome. Be to, tarybos žmonių pareigos sesijomis nesibaigia. Kiekvienas priklauso kokiam nors komisijai ir, sąžiningai galvojant, rūpesčių turi apvaliams metams. Tik galia, kad šių komisijų uždaviniai, namo grįžus, dažnai lieka pamiršti. Mūsų atmintis išpareigojimų atžvilgiu susitraukia, bet, jei kas bloga žodi pametė, ji net į karštą nusi-nešamė.

Valdybos darbuose

Krašto valdyboje darbo svoris yra sunkiausias. Čia neužtenka nei laiko, nei rankų, nei lėšų. JAV LB apmokamų patalpų ir tarnautojų neturi. (Tiesa, rodos, 1,500 dol. suma kasmet yra dalijama tarp reikalų vedėjo ir išdalininko, kurie perrašinėja ir multiplikuoja laiškus, adresuojamus vokus, klipoja pašto ženklus, išsintinėja kvitus ir kasdien po pietus mądo). Visi valdybos nariai turi būti patvarūs darbininkai, nes bent vienam sulėjęs, tuojau pajaučiamas žalingas atoslūgis. Nėra dienos, vakaro, o kartais ir nakties, vien sau ir šeimai likusių. Įstaigose, kur pelnoma duona, LB tikslais naudojamos telefonai, kopijavimo mašinomis, sekretorių patar navimais ir net laiku, kai reikia nuvažiuoti į įstaigas, redakcijas ir kitas vietas, kurios vakarais yra uždarytos. Po darbo tenka grįžti su laiškais ir telefonu ar ba vykti skubiam pasitarimui, gal ką neatidėliotinai pasiminti ar paduoti. Ankstyva nakties dalis — vėl telefonų eilė. Tai tolimų atstamų pokalbiai, mažinančią išlaidas, tai skundų, barimų klausymasis, nemalonių narpliojimų. Kasdien skubant, nelaukiant atbėga savaitgaliai, kai reikia tolimesnėms kelionėms leisti.

Formalus valdybos posėdžiai, kurie organizuotose vienetuose yra svarbi veiklos dalis, čia palma tik mažą laiko procentą, lyginant su kitais rūpesčiais. Nuomonės, kad LB krašto valdybos nariai užtenka suėti, kalbėti, reikšti mintis ir būti pagerbiami, neturi jokio ryšio su tikrove. Vaidmeniu, panašiam į save ar savo organizacijos reprezentavimą, vietos ir laiko nėra. LB vadovybėje kol kas nematyti jokių galimybių, kad atstovavimas galėtų vykti be labai sunkaus dar-

bo. JAV LB krašto valdyba užsauli negali kasdieninių painiavų, niekad nepatenkinamų žmonių, sunkiai išsiskaičiuojamų uždavinių ir triūso bei ryžto dėka. Jie kiekvieną pareigingą žmogų žadina, stumia, gena ir guodžia. Mūsų ir rankų veikla turi viršyti lūpų veiklą. Ir tai ne išeidžiū, bet sąlygų lemtis.

JAV LB tarybos prezidentas nuolat seka krašto valdybos veiklą ir visuomenės nuotaikas. Jam reikia paruošti sesijose priimtus nutarimus, multiplikuoti, išsiuntinėti nariams ir spaudai, smulkesniems sprendimams paštu praveisti balsavimus. Vien sesijos suaukimas reikalauja 3-4 laišku: kada patogiau rinktis, kokios yra nuomonės apie svarbius stulomus klausimus, kokios patarais numatytose įstatų pakeitimuose, pagaliau pranešti tikrąją sesijos vietą, datą, darbotvarkę. Ir kiekvieno laiško reikia išsiųsti 60-70 kopijų. O kur melaukta atsiras klausimai? Kur pasitarimai, gal net pasibarmimai su krašto valdyba? Pridėkime sesijoms referentų, paskaitininkų, pranešėjų surinkimą ir gausime kalbą pareigū. Dideli titulai, apilpė darbai, pro juos nesublygia.

Bendruomenėje užtenka judesio ir begijoimo, nes gena tai blogos žinios, tai nelauktos klūtytis, tai kasdieninių reikalėlių grūtis. Nėra kaip juoktis, nėra kaip rūstauti, nes kitaip negali būti.

Išlaidos

Dera paminėti, kad su tarybos nario pareigomis rišasi ir nemažos išlaidos. Net per naktį autobusu sesijon 500-700 mylių važiuojant, kelionė kainuoja. O iš stočių reikia posėdžių vietą pasiekti, ten už dviejų trijų dienų pastogę ir maistą susimokėti. Vitudinai, galvoje turint įvairias sesijoms pareikamas vietas, savo kadencijos metu tarybos narys išmeta 400-500 dol. JAV LB šiose išlaidose pagelbsti tik ypatingais atvejais (studentams, gal kaliforniečiams).

O jei krašto valdybos nariai prašytų visų išlaidų padengimo, JAV LB atsidurtų NewYorko mės to padėtyje. Neilgos kelionės, dalis telegramų, pašto ženklų, dalis telefoninių pasikalbėjimų, rašomiosios priemonės, priverstinės dalyvavimas kai kuriuose renginiuose, LB reprezentacija tarp savų ir amerikiečių, įtakingesnių sveitinamųjų apūpinimas angli kalba knygomis — vis savos kišenės išteklių vėjus. Nežinia, kaip kitiems valdybos nariams šioje srityje sekasi, bet kai kam, krašto valdyboje dirbant, tai didelė finansinė našta, kurią jaučia visa šeima. Koktu išdiniškai duoti kiekvieną saskaitėlę, nes pinigų kasoje visada trūksta, o tas saskaitas pasiliekanč, nelengva namuose tvarkyti. Vitudinų už darbo žmonių, jei JAV LB finansinė padėtis nepasikeis, teks finansiskai nukentėti. Pagaliau ir tarnyboje esi verčiamas trejus metus apsisiekti, nes LB reikalai leidžia atlikti tik minimumą pareigų. Si padėtis nepada greitas namų progresus.

Laikas nenužudė

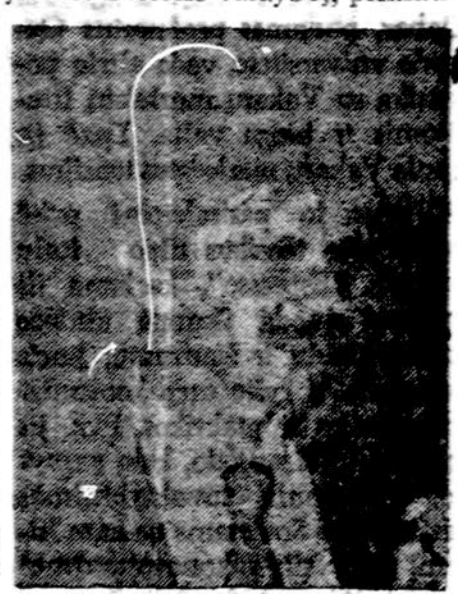
Darbas ir išlaidos sukūrė aplinką, kurioje ne visi gali išsilaikyti. Būtinai turėti išsivermės, ryžto ir sveikatos, LB reikalams patogaus laiko pasirinkti negalima. Žmogus turi būti prieinamas anksti ir vėlai. Todėl tiesioginio darbo sąlygos daug kam trukdo pareigų imtis. Bėga ir savi pinigai, nesukubus pastebėti, kaip. Yra žmonių, kurie LB darbuose

BOSTONO ŽINIOS

MIRĖ KARININKAS — TEISININKAS ALGIS MAKAITIS

Gruodžio 11 d. Georgija valstijoje staiga mirė karininkas — teisininkas Algis Makaitis. Palaidotas su karinėm apeigom gruodžio 16 d. Norwoode, kur gyvena jo tėvai.

Algis Makaitis buvo baigęs Harvardo universitetą. Tada kaip atsargos karininkas išvyko į Vietnamą. Grįžęs iš kariuomenės vėl grįžo į universitetą teisės studijoms. Jis baigė ir išlaikė advokato egzaminus. Studijų metu dirbo šeštadieninėje lituanistikos mokykloje, buvo Lietuvos Piliečių d-jos So. Bostone valdyboje, priklausė

A. a. Algis Makaitis

sė Šviesos-Santaros organizacijai. Buvo vedęs ir augino sūnų. Nuo praeito pavasario jis grįžo atgal į kariuomenę į teisių skyrių kapitono laipsniu. Bet netikėta mirtis užbaigė jo pasirinktą teisininko kelią karinėje srityje, o tuo pačiu užbaigė ir žemišką kelionę. Jis buvo tik 30 metų amžiaus. Paliko žmoną su sūneliu, tėvus, dvi seseris ir brolių.

KŪCIOSE PAS VYČIUS

Gruodžio 20 d. So. Bostone Šv. Petro lietuvių parapijos salėje po bažnyčia Lietuvos Vyčiai surengė bendrą Kūčias. Įėjimas buvo apmokamas. Kad salė nebūtų perkimta, rengėjai leido tik 100 asmenų. Dėl tiek buvo paruoštos Kūčios. Prie kiekvieno stalo sėdėjo po 8 asmenis. Priešakyje stovėjo stalukas, o ant jo kryžius. Ant staliuko buvo Kūčių paplotėliai. Kleb. kun. Antanas Baltraišius perskaitė apie Kūčių prasmę ir Kristaus užgimimą. Kun. Albinas Janušas vadovavo visų giedojimui. Buvo sugiedota Sveikas Jėzus gimusiis ir Tyliają naktį. Tada kiekvieno stalo vyresnysis ejo prie kryžiaus, kur klebonas davė po Kūčių paplotėlį. Kai visi stalai turėjo paplotėlius, kun. Baltraišius palaimino valgius. Tada prasidėjo paplotėlių laužymas ir dalijimasis bei Kūčių vakarienė. Ant kiekvieno stalo buvo šampano bontka. Kai jau buvo gerokai pavalgę, tada vėl buvo giedama Kaldų giesmės. Šiandien Betliejui ir Gul šiandien.

Pora moterų šventė savo gimtadienius. Jom visi sugiedojė Ilgiausių metų.

Tai buvo labai jauki ir šilta finansiskai galėtų būti labai tinka, bet juos pančioja laikas. Kiti atvejais trukdo pinigai arba sveikata.

Su apgalvestavimu reikia sutikti, kad ne kiekvienas pajėgus ištvirti JAV LB vadovybėje be sušižalojimo. Daugeliui labai suma pinigų, gal net geriausių ir pajėgiausių, nėra kaip išpareigoti. Jei JAV LB tvirtina jaustis finansiskai, sąlygos pagerėti, bet pasikeitimo greitai nematyti.

Todėl didžiulėmis, kad šioje aplinkoje atsiranda sutinkamųjų nešti vargą krašto valdyboje, dainų ir šokių švenčių rengime, mokslo ir kūrybos simpoziumų komitetuose ir kitur. Laikas mums gerų žinių neafneš, bet ir nenužudė. Tačiau negalvokime, kad buvimas krašto valdyboje ar tarybos prezidiume yra vien kažkokia reprezentacija, ar basadorystė. Geriau būtų palyginti su ūkininko darbymečiais, kuriuose ir mėslevisis neišvengiamas.

nuotaika. Kai žmogus pradeda nebežinti žmogaus ir bėga vienas nuo kito, tokios Kūčios yra graži jungtis, vienas antro šiltesnis pažinimas. Būtu gražu, kad šis Vyčių Kūčių vakaras rastų atgarsį ir kitur. Tada gal mes nebėgtume vienas nuo kito, o jungtume šil-ton ir jaukion bendruomenėn.

ISVYKO Į JAUNIMO KONGRESĄ

Gruodžio 18 d. išskrido į jaunimo Kongresą Pietų Amerikoje šie bostoniečiai: Nijolė Ivaškaitė, Rima Patašūtė, Dalius Vasy, Vilija Eikinaite, Daiva Veitaitė ir Gintaras Karosas.

E. JUCIŪTĖ GRĮŽO IS CHICAGOS

Sibiro kankinė Elena Juciūtė, gavusi Kipro Bielinio premiją už jos parašytą knygą "Pėdos mirties zonoje", kuri jai buvo įteikta Chicagoje, pabuvojusi ten kelerą dieną, jau sugrįžo atgal į Bostoną.

55 MILIJONAI DOL.

Mass. šeimosio atstovas Flynn, surinko žinias, kad teisėjo Garrity įsakymas vežioti mokinius Bostono miesto mokyklų mokytojam iki metų galo atsieis 55 milijonus dolerių.

Teisėjas Garrity ir toliau šeiminkauja Bostone. Jis atleido So. Bostono aukštesniosios mokyklos direktorių ir štabą, o jo vieton paskyrė kitą. Išrinktam mokyklų komitetui atėmė teisę kišti į šios mokyklos reikalus. Jis jau paskyrė naują direktorių, o taip pat ir kitus pareigūnus. Ši saualė daro baisią žalą kaip piginiai Bostono miestui, taip ir rasine neapykanta. Tai baisus kiršinimo darbas.

DEMESIO!

BATHROOM SPECIALISTS BY FATHER & SONS

We do the whole job: tiling, glass block plumbing, electrical and carpentry. 37 years of beautiful quality workmanship. FREE ESTIMATE

MR. OTTO TEL. — 233-3924

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 50 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p. B. W. E. D. T. Now York (1380 kll., AM ir 97.9 meg. FM).

Dr. J. J. Stukas Mountaineer, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (opds 201)

Kvėpiame taip pat klausyda — Lietuvos kūrėjų valdovų angli kalba, B. Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

RADIO PROGRAMA

Sėniausia Lietuvių Radio Program Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1380 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių transliacija ir komentari, muzika, dainos ir Magdulos pasaka. Šią programą veda Šepečius J. Mikšas. Būna reikalais kreiptis į: Baltis Florists — gėlių bei dovany kraunavę, 502 E. Broadway, So. Boston, Masa. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

JONISKELIO APSKRITIES PARTIZANAI

I dalis

Jų organizavimas ir slaptoji veikla prieš bolševikus. Knyga parašė matoras Petras Gudelis. 202 pusl. Spausdinta Romoje 1973. Tik dabar gauta. Kaina \$6.90.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

„Lietuvos gyvenamajai“ pridėta 5% mokestis.

JAV piliečiai gyvenantieji užsieny

Daugiau negu 1.1 mil. JAV piliečių gyvena įvairiuose užsienio kraštuose. Pagal Valst. departamentu duomenis daugiausia gyvena Kanadoje, kur jų yra net 236 tūkstančiai. Toliau seka Meksika, kur gyvena 105 tūkstančiai. Kituose kraštuose pasiskirstę taip:

Italijoje	71,800
Vokietijoje	68,020
Anglijoje	65,000
Izraely	55,500
Australijoje	39,800
Graikijoje	37,100
Ispanijoje	36,000
Braziliijoje	33,400
Prancūzijoje	25,000
Japonijoje	23,200
Belgijoje	21,500
Filipinuose	20,000
Sveicarijoje	20,000
Venecueloje	18,700
Kolumbijoje	11,300
Iranė	10,600
Gvatemaloje	10,300

Ir mažesni skaičiai kituose kraštuose. Į šiuos skaičius neįeina valdžios-kariuomenės bei civiliai asmenys bei jų šeimos.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

PROGA DABAR

Bungalov gražnis. Svarus mūras. Dideli kambariai. 2 auto garažas. Marquette Pk. centre. \$22,900

6 kamb. 12 metų modernus mūras, be to, įrengta virtinė ir kambarys su vonia. Naujas garažas. Artai parko ir alifirma. AVE. Greit galite užimti. \$29,900.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri namai šildymui. Centr. air conditioning. Artai Maria Elch. \$45,000.

8 butų mūras. Naujas gasu šildymas. Nauja elektra. Alum. langai \$15,000 pajamų metams. Artai mūrai \$71,700.

Modernus 2 aukštų namas. 2 auto mūro garažas. "Radiant" šildymas. Puiki apy. Marquette Pk. Veritas daugiau bet gavam už \$28,800.

2 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Raml graži gatvė Marquette Pk. \$36,600.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINTI IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYSBES PRAŠYMAI ir kitoki blankai

3 butai ir bižnio patalpa, 50 p. sklypas. Brighton Pk. Mūr. namas, neapnaujęs. Reikia skubiai parduoti.

5 butai po 5 kamb. Mūris — medinis. \$1,100 pajamų / mėn. Prašo \$59,900. Marquette Pk.

10 butų mūris. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko patalpa. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS, REALTY 2951 W. 63rd St., 436-7878

Dr. J. J. Stukas Mountaineer, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (opds 201)

Kvėpiame taip pat klausyda — Lietuvos kūrėjų valdovų angli kalba, B. Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

BUD'S REAL ESTATE PIRKSIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT

IVAIRUS DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5551

Lemont, 135th & Archer Ave. Tel. — 257-5861

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Dr. J. J. Stukas Mountaineer, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (opds 201)

BELL REALTY J. BACEVICIUS 6485 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO!

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

„Lietuvos gyvenamajai“ pridėta 5% mokestis.

Vienos Kardinolas Arkivyskupas

FRANZ KOENIG

apie V. Bagdanavicius knygą

The Cultural Wellsprings of Folktales

rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio idomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbu. Jūsų aiškiniama yra išimtinės vertė."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo: "Zvalgdamasis po jūsų knygą, kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareikšimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drange. Ji kainuoja \$6.00

FRANK'S TV and RADIO, INC.

5240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 7-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS ODELIŠ PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

MISCELLANEOUS

10 — 20% — 30% pigiau modeliai už apdirbtą nuo užges ir automobilių pas

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 W. 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654

Įvairių prekių parduotuvė, mobil. oficial. šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ 2501 W. 69th St. Chicago, IL 60629. 3233 So. Halsted Chicago, IL 60608. Tel. WA 5-2737, 264-5330. V. Valmankas

HEATING CONTRACTORS Įrengti namie ir namų naugie tr perstatyti namie visų rūšių namų apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Darbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. Western Ave. Chicago, IL 60609 Tel. VI 7-3447.

MARIJA NOREIKIENE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patalpinamas geras rūsio prekės. Miestas ir Europos esančių. 2608 W. 69th St. Chicago IL 60629 TEL. — WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS Taisant senus ir įdėda naujus pečius, Pigiui šilumai taupiai apšildymui ir perdirbtu 63 dūjų. Ideus vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYIS — 447-8906

VALOME KILIMUS IR BALDUS Plaukame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5108

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Ir kitus kraštus

NEZINISKAS, 4005 Archer Ave., Chicago, IL 60632, tel. 927-5989

MOVING SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir E toll miesto tel. dimai ir pilna aprada.

TELEF. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos Radijo

Stereo ir oro vėsinatvai Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV 2346 W. 69th St. — Tel. 776-1428

NAUJIEJI 1976 KALENDORIAI

Atėmančių naujų metų kalendoriai bus greitai siunčiami visiems DRAUGO skaitytojams. Jei kai kurie norėtų dar daugiau kalendorių, prašome užsėti į administraciją ar prašyti per paštą. Kaina 50 centų asmeniškai paštomant ir 75 centai, jei per paštą prašysite.

Rašykite: DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629.

LAIDOJIMO APEIGOS Naujai išleistas

A.L.R.K. Knygų Vienybės Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairius šv. Mišias už mirusius. Šį vadovą laidojimams kiekvienas parapija gali naudoti, nes jį turi visus bažnytinis uštvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms).

Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629

Platinkite "Draugo".

Būrelis jaunimo iš Clevelando paskutinė vakarienė prieš išvykstant į Jaunimo kongresą P. Amerikoje. Iš kairės: M. Lenkauskienė, Bankaitė, V. Lenkauskaitė, Solytė (iš Kanados), N. Lenkauskaitė ir I. Gulbinskienė (vaikšniusi išvykstančius). Nuotr. A. Gulbinskis

DVI BRAZILIJOS SOSTINĖS

Po Brazilijos rytus pavažinėjus (7)

A. SAULAITIS

Sergipės sostinė Aracaju yra vienišas didesnis Brazilijos pajūrio miestas, neturintis šimtmetės istorijos. Nuo aukščiausio dangoraižio stogo matosi jūroje visa eilė naftos plautų, duodančių kraštui didesnio ekonominio nepriklausomumo vilties, o naujai įrengtas uostas suteikia modernų atspalvį. Miesto grožis ir pasididžiavimas — tai Kokusų sala tarp upės pakrantėje įrengto miesto ir atviro Atlanto. Tūkstančiai palmių tamsiai žalia spalva nudailina didžiulį pajūrio ruožą.

Ekonominės sąlygos istorines vietas apleido krašto viduje. Kai kurie kolonijaus laikų centrai ar prekybos bei misijų stotys tepaliko apaugusius griuvėsius, kurie tik akyliai parodo anų laikų sugebėjimus, tokius kaip ilgus geriamo vandens iškeltus mūrinius vamzdžius ar sutvirtintas bažnyčias. Laranjeiras miestelyje kartu su senais pastatais išliko gausūs papročiai, senoviniai šokiai.

Kur šiandien nėra nei vieno indėno ir stovi 16 metrų aukščio Kristaus Išganytojo statula, ten Sao Cristovao (Šv. Kristupo) miestelyje prieš daugiau kaip 350 metų jėzuitai buvo įsteigę misiją, išrinkdami kalvą, iš kurios matytųsi už keliasdešimt kilometrų esąs pajūris — ir anų laikų būriniai laivai, palaikę ryšį su Europą. Garbingos misijos liko tik kelios plytos, bet vietiniai gerai pažįsta misijų laikais įsteigtų mokyklų, bažnyčių, prieglaudų tinklo istoriją.

Nors esame apsirengę kaip žmonės, miesto vaikai iš karto nujaučia, kad autobusų stotyje atsirado kunigai. Palikdami savo žaidimus prie druskos baseinu, bėga paskui ir siūlosi apvedžioti po gražiai restauruojamą istorinį miestelį. XVII-XVIII amžiaus pranciškonų vienuolyno vedėja sesuo Fernanda aprodo vidinį kiemą, kurio stulpai atvežti iš Portugalijos. Virš pastato langų imperatoriaus herbas, choro balkone pargamentų giesmynams didžiulis pasukamas padėklas, patį koplyčia — baroko lobis, zakristija išpuošta tradicinėmis melynų porcelano plytelėmis, "zakaranda" juodo medžio baldai per šimtmečius atlaikė klimato ir įvairius kenkėjus.

Toje pačioje pagrindinėje aikštėje, už tradicinio miesto įsteigimo vietos mūrinio kryžiaus, stovi buvusios Sergipės valstijos sostinės parlamento rūmai ir dar dvi istorinės bažnyčios. Kiek toliau vienoje Marijai skirtoje bažnyčioje randame įrengtą lentpiuvę. Tik ištuštinti mūrai rodo, kad čia būta puošnios baroko bažnyčios, telaukiančios didesnio istorikų bei archeologų susidomėjimo. Iki sekančios senamiesčio aikštės iš abiejų pusių šimtmečiai mūriniai nameliai.

Karmelitų vienuolyno koplyčioje kažkokios melsvais apsiaustais apsirengusios brolijos labai senas narys išdėsto sudėtingą Gavėnės procesijų eigą. Jau seniai nebėra karmelitų, bažnyčioje Mišios nebeatkomos, nes sumažėjo gyventojų skaičius. Bažnyčią išlaikyti pasižventusi brolija nebi-

jo nei valdžios, kuri norėtų istorinį pamunklą administruoti, nei dvasiškosios vyriausybės, norinčios kiek egzotišką procesijų bei visos brolijos galvosenos keistą pobūdį atnaujinti.

Didžiąją savaitę brolijos ruošiamos procesijos seka per šimtmečius nusistovėjusią tvarką. Iš vienos bažnyčios nustatytą valandą išeina kenciančio Kristaus statula, papuosta tikrais plaukais ir drabužiais. Lygiai ketvirtą popiet tam tikrą dieną ši eiseną susitinka su kita, nešina barokiniai realistine Marijos statula. Tuo tarpu brolija gieda lotyniškas giesmes, kurias prieš šimtus metų išmokė pirmieji misionieriai, nors tie žodžiai susiliejo, pakito, ir pasidarė neatpažįstami. Tautosaka persunktose apeigose nustatytos vietos ir pareigos pagal brolijoje einamas pareigas ir išbūta laiką.

Pranciškonų vedamos parapijos klebonas pagarbiai ir pasididžiudamas rodo prie pačių bažnyčios skliautų įmūrėtą šv. Kristupo statulą, vienintelę išlikusią jėzuitų misijos relikviją, deginto molio indėnų pagamintą atvaizdą. Zakristijoje saugoma keletas kitų senovinių statulų, nes paskutiniu metu šiaurės rytuose pagausėjo baroko laikų statulų vagystės ir prekyba juodoje me- no biržoje. Bažnyčios vidurį perkerta skirtingos spalvos plytų juosta, atskyrusi laisvųjų žmonių suolus nuo vergams skirtos dalies.

Užsieniečiams ir vietiniams daugiau pažįstami lengviau pasiekiami istoriniai miestai — Salvador, Rio de Janeiro, Olinda ir kiti, bet Brazilijos viduje tebėra dešimtys ar gal net šimtai labai vertingų senovinių ansamblių.

A. + A. JONUI RASLAVIČIUI
Lietuvoje mirus, sūnui Leonui Raslavičiui,
marčiai Reginai, anūkams ir artimiesiems
reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Emma Pušneraitienė

A. + A. JONUI RASLAVIČIUI
mirus Lietuvoje, jo sūnų Leoną Raslavičių
su šeima ir kitus gimines giliai užjaučiame
ir kartu liūdme.

Stasys ir Elizabeth Misiūnai

A. + A. Stepui Peters-Petravičiui
mirus, jo žmoną BRONISLAVĄ, sūnų EDMUNDĄ, marčią
STASĮ, anukę KRISTINĄ, pusseserę MARIJĄ ROCKUVIENĘ
ir JANINĄ RIMAVICIENĘ su vyru ALGIRDU, seseris EMILIJĄ
ir IRENĄ su šeima Lietuvoje ir artimiesiems giliai
skausme liūdnai nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdme.

VACLAVA IR ADOLFAS ORVIDAI
BRIGITTA IR PRANAS TAMULIONIAI

ANDRIEJUS SACHAROVAS PAVERGTUJŲ GYNEJAS

Z. GERULIS

Pirmas ir svarbiausias disidentas, A. Solženicyną ištrėmus, dabar Sovietų Rusijos imperijoje yra Andriejus Sacharovas, gimęs 1921, Lenino Pedagogikos instituto fizikos mokytojo šeimoje. Tėvą pasėkdamas Andriejus baigė fizikos mokslus. Jau nystėje savo moksliniais gabumais atkreipė į save dėmesį. Būdamas 26 metų amžiaus, 1947 m. buvo paskirtas į kosminį spindulių žinybą.

1950 m. Sacharovas su Sovietų Mokslių akademijos nariu Igor J. Tamm, vėliau Nobelio premijos laureatu, surado metalų lydinius, modžiagas, išdirbo mokslinius planus ir taisykles, kurios Sovietus privėdė prie hidrogeninės bombos pasigaminimo. Sacharovas yra skaitomas vienu Sovietų atominės bombos tėvu.

1950 m. pabaigoje Sacharovas, būdamas 32 metų amžiaus, tapo Sovietų Mokslių akademijos nariu. Jis buvo jauniausias amžiumi mokslininkas. Sacharovas buvo apdovanotas Stalino pinigine premija, Lenino orderu ir aukščiausiu Sovietų didvyrio orderu. Jo alga buvo 2,000 rublių ir mėnesį, apie 24,000 dolerių ir metus.

1969 m. Sacharovas gautus iš valdžios visus mokėjimus, kurie sudarė 130,000 rublių, pavadinio kraujo pinigais ir juos paaugojo vėžio ligos tyrinėjimų institutui.

1975 m. fizikas Andriejus Sacharovas, būdamas 53 m. amžiaus, už pavergtų tautų žmonių teisių drąsą gynimą apdovanotas Nobelio premija. Sacharovas pavergtiesiems yra šviesus švyturys, vedas juos į laisvę, ugnimi deginas vergų grandines. Pavergtųjų pasaulyje — komunistinėje Rusijoje jis turi milijonus pasekėjų. Politinių kalinių ir vergų darbo stovyklose milijonų žmonių Sacharovas ir Solženicynas yra laikomi aukščiausių šių dienų valstybės galvas.

Sacharovas kovoja dėl pagrindinių žmogaus teisių įgyvendinimo komunistinėje Rusijoje ir dėl socialinio teisingumo. Sacharovas prašo ir reikalauja tautų apsisprendimo teisės nerusiškoms tautomis, teisės atskirti nuo komunistinės imperijos. Jis griežtai kalba prieš dar atskirų pastatų, jau nekalbant apie užmirštus ir dar neatrastus istorinius paminklus visai džiunglėse.

Sacharovas kovoja dėl pagrindinių žmogaus teisių įgyvendinimo komunistinėje Rusijoje ir dėl socialinio teisingumo. Sacharovas prašo ir reikalauja tautų apsisprendimo teisės nerusiškoms tautomis, teisės atskirti nuo komunistinės imperijos. Jis griežtai kalba prieš dar atskirų pastatų, jau nekalbant apie užmirštus ir dar neatrastus istorinius paminklus visai džiunglėse.

Sacharovas kovoja dėl pagrindinių žmogaus teisių įgyvendinimo komunistinėje Rusijoje ir dėl socialinio teisingumo. Sacharovas prašo ir reikalauja tautų apsisprendimo teisės nerusiškoms tautomis, teisės atskirti nuo komunistinės imperijos. Jis griežtai kalba prieš dar atskirų pastatų, jau nekalbant apie užmirštus ir dar neatrastus istorinius paminklus visai džiunglėse.

tytė, neišleisti. Andriejus Sacharovas dieną ir naktį. Jis visiškai izoliuotas nuo žmonių. Sacharovas dvims dukterims ir sūnui iš pirmų vedybų yra griežtai uždrausta kalbėti su savo tėvu.

"Aš pats asmeniškai nieko nebijau ir viskam esu pasiruošęs. Aš labiausiai bijau, kad nepradėtų persekioti mano žmonos, jos šeimos ir giminių", sako Sacharovas.

Jis gyvena Maskvoje kukliam bute su savo žmona Elena Georgevna, jos sūnumi iš pirmų vedybų, jos motina, kuri išbuvo 16 metų vergų darbo stovyklose. Sacharovo pirmoji žmona mirė 1969 m.

Sacharovas visai neatrodo, kad jis yra didelė asmenybė, mokslininkas, pavergtų tautų teisių kovotojas.

Vakaras Sacharovas perspėja nuo detentės be demokratijos, be žmogaus pagrindinių teisių gerbimo. Tokia detente yra daugiau, negu pavojinga. Leidimo Taikos premijos atsiimti taip ir negavo.

Brėžnevas ir KGB viršininkas Andropovas suėjo gyventi į vieną namą. Politinei policijai įsa-

Mielam mūsų prieteliui

A. + A. Steponui Peters-Petravičiui
iškeliauvus į amžinybę, žmonai BRONEI, sūnui EDMUNDUI su šeima ir giminiams reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Kazimieras Mikolajūnas
Nijolė ir Gytis Gaurilai

A. + A. STEFANIJA SAKALIENĖ GELŽINYTĖ

Gyveno 7025 S. Rockwell Street, Chicago, Illinois.

Mirė gruod. 29 d., 1975, 1 val. ryto, sulaukus 71 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Viekšnių mieste. Amerikoje išgyveno 25 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, sūnus Pranas, dukterė Joana Nausėdė, žentas Benediktas, anūkės Elizabeth ir Susan, kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 6 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvis įvyks šeštad., sausio 3 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta ir šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, sūnus, dukterė, žentas ir anūkės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 478-2345

P A D Ė K A

Mūsų Brangus brolis

A. + A.

Boguslavas Poškaitis

Mirė 1975 m. birželio mėn. 24 dieną ir buvo palaidotas birželio mėn. 28 dieną šv. Kazimiero Lietuvių kapuose, Chicagoje. Reiškiame nuoširdžią padėką kun. klebonui A. Zakaraskui už maldas koplyčioje ir už atlaikymą gedulingų pamaldų bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Sirdingai dėkojame visiems už prisijusias gėles ir visiems aukojusiems šv. Mišioms, taip pat pareikšusiems mums užuojautą ir palydėjimus į kapines.

Nuoširdžiai ačiū grabešiams: St. Briedžiui, Ant. Abraičiui, Ant. Martinkui, Vincui Avižiui, A. Cepuliui ir Kazui Bielevičiui. Taip pat dėkojame mūsų prieteliams už visokią pagalbą ir gilią užjautimą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Mažeika-Evans už mandagų ir rūpestingą patarnavimą.

Giliai liūdinti sesuo Stasė ir vyras Lapinskai, brolėnė Angelė Poškaitytė, jos dukra Aušra Saulis ir šeima.

A. + A. Vaclovas Dalinkevičius

Gyveno 6810 S. Artesian Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė gruod. 28 d., 1975, 4:30 val. popiet, sulaukęs 63 m. Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Taujėnų parapijoje, Paužolių kaime. Amerikoje išgyveno 26 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime pushrolis Vaclovas Dukštas, Lietuvoje motina ir 3 seserys, kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Laidotuvis rūpinasi Mečys Mackevičius ir Nikodemus Abromas.

Priklausė Liaudininkų S-gai, Lietuvių Bendruomenei, Ukmergėčių klubui.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 St.

Laidotuvis įvyks treč., gruodžio 31 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Gimines,

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

DRAUGAS, antradienis, 1975 m. gruodžio m. 30 d.

5

A. + A. STEPONUI PETRAVIČIUI-PETERS

mirus,

jo sūnų EDMUNDĄ, žmoną STASĘ, dukrą KRISTINĄ, velionio žmoną BRONĘ, MARIJĄ ROCKUVIENĘ, JANINĄ ir ALGĮ RIMAVIČIUS ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su visais liūdi

NATALIJA IR ANTANAS SANTARAI

A. + A. STEPONUI PETRAVIČIUI-PETERS

Phoenix, Ariz., mirus, dėdei ir krikšto tėvui EDMUNDUI PETRAVIČIUI, jo žmonai STASEI, dukrai KRISTINAI, velionio žmonai BRONEI, tetoms MARIJAI ROCKUVIENEI ir JANINAI ir ALGIUI RIMAVIČIAMS ir kitiems giminiams nuoširdžiai užuojautą reiškia

KĘSTUTIS P. BOJEVAS

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. Grovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat

MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-3600

REpublic 7-3601

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktoriat

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas Yards 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

807 S. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲS

3314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

924 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

608 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

584 S. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× Kun. Vytautas Memėnas, Sv. Marijos parapijos klebonas Mokena, Ill., ir Joliet vyskupijos kunigo senato prezidentas, Will. Minooka dekanato kunigų balsų dauguma vėl perrinktas dekanu. Joliet vyskupas Romeo Blanchette rinkimus patvirtino ir kun. Memėną paskyrė Joliet Minooka dekanu ir vyskupo patarėju (consultor) 1976-78 terminui. Dekanatas turi 38 parapijas, dvi misijas ir apie 100 kunigų.

× Dail. Zitos Sodickienės dailės darbų paroda bus sausio 16-25 d. Čiurlionio galerijoje.

× Leokadija Sabonienė, plačiai žinoma Chicago muzikė ir buvusi Sv. Juozapo par. South Chicagoje vargonininkė, šiuo metu gyvenanti pas savo dukrą Californijoje, gruodžio 18 d. namuose netikėtai sunkiai susižeidė šlaunikaulį ir buvo operuota. Šiuo metu gydoma El Camino ligoninėje, Mountainview, Calif., kambary 500 D. Drangės ir par. pastamos ligonei galėtų parašyti gerų linkėjimų kortelės ligoninės adresu.

× Sv. Šeimos Vilos vyresnioji ses. M. Clemencia švenčių proga visų gyventojų vardu įteikė 35 dol. auką "Draugui" su geriausiais linkėjimais krikščioniškai spaudai palaikyti. Už auką nuosirdus ačiū.

× Prof. J. Eret knyga "Pamirštieji baltai" pasirodė prancūzų kalba. Ją išleido Aušros Vartų parapija Montrealyje. Įvadą parašė min. St. Lozoraitis. Šio leidinio mėcenatai dr. Leonas ir Irena Kriaučiūnai.

× Algis Liepinaitis gruodžio 19 d. baigė Illinois Technological institute civilinę inžineriją. Algis Liepinaitis Vokietijoje statybos kuopose tarnavo leitenantu, o atvykęs į JAV reikiąsi Alte ir LB.

× Matthew Pollock, Chicago, Ill., ilgametis ir nuosirdus "Draugo" skaitytojas Chicagoje, sulaukė 88 metų amžiaus. Šia proga rašo dienraščiui, kad jis suteikiąs jam daug paguodos. Prisiuntė ir auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Aukomis skaitytojai stiprina dienraštį. Po 5 dolerius aukojo: Lionginas Kublickas, Westmond, Kun. dr. V. Skilandžiūnas, Ottawa, Marijus Blynas, Cleveland, Teresė Alenskienė, Chicago, Juozas Naujokaitis, Cleveland, S. Tarasevičius, Chicago. Esame visiems dėkingi.

× Aukų po 5 dolerius atsiuntė: Dr. Ina Užgiriene, Worcester, V. Petrusėvičius, Franklin, Povilas Naureckas, Chicago, Stasys Geštautas, Chicago, Bronius Paliulis, Dorchester, V. Grigas, Calgary, Julius Rimkūnas, Dearborn. Labai ačiū.

× Koncertą, kurį rengia L. Fondas sausio 18 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje operos arijas girdėsime dainuojant St. Barą, D. Siankaitę ir J. Vaznelį. Po koncerto vaišės J. Centro kavinėje. Bilietus rašoma įsigyti iš anksto Marginių prekyboje. (pr.)

× DEMESIO, JAUNIME! Pradėkite Naujus Metus su smagiais šokiais, kurie įvyks 1976 m. sausio 3 d., šeštad., nuo 8 iki 11 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Gros Rock grupė "Mist". Įėjimas tik 2 dol. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS DARBAI MIESTE

Pasinaudojant elektros bendrovės surinktais duomenimis, susekta, kad 1968-1974 m. iš Chicago į priemiesčius išsikėlė 178 pramonės firmos ir dėl to mieste sumažėjo 12,877 tarnybos. Į miestą iš priemiesčių per tą patį laiką atsikėlė 12 firmų, duodamos 487 tarnybas. Tačiau per tą laiką Chicagoje įsisteigė 97 naujos firmos su 6,832 tarnybomis ir veikiančios 239 firmos įvedė 9,626 naujas tarnybas.

PADEJO LIGONEI

Anna Ferritto, 48 m. moteris, tik ką grįžusi iš ligoninės, pasaukė policiją, prašydama padėti susisiekti su jos 80 metų tėvu Ohio valstybėje. Gal jis padėtų jai ir dviem jos vaikams. Chicago policininkai, padedami šalpos organizacijų ir kaimynų, ją šventėms aprūpino maistu ir drabužiais.

KALEDOS ANT STULPO

Daugiau kaip tris savaites ir net per Kalėdas Joe Strezishar praleido būdelėje, pastatytoje ant stulpo Morton Grove. Tą jis daro siekdamas paskatinti, kad žmonės aukotų Muscular Dystrophy sąjungai. Gelbintai tos ligos paliečius.

PRIEŠ SOVIETŲ KOLONIALIZMĄ

Imants Balodis paskelbė laisvą "Chicago Tribune" dienraštį, kuriame rašo "Nepaisydamos Sovietų įpročio užgrobti mažuosius kraštus ir nukraujuoti juos iki mirties, oficialus komunistų partijos laikraštis "Pravda" pakartotinai puola Ameriką dėl kolonializmo".

SUŽEIDĘ SESULĘ

Vienulė sesuo Nora Burns, 37 m., šiuo sužeista K. 10 dieną, kai ji vijosi pagrobui. Jos ir kitos seselės rankinukus. Kulka perėjo dešinėj pusėj per vidurį. Gydoma Little Company of Mary ligoninėje.

SUGAVO

Policija areštavo C. Cooper, 24 m., kaitindama, kad jis persėvė vienuolę, kuri ji vijosi, kai jis buvo pagrobęs jos rankinuką. Kartu areštuota ir jo bendrininkė Jeanette Dallas, 28 m. Ją nusikaltimą mačiusieji policininkai nusakė, kaip jie atrodė, ir davė numerį automobilio, kuriuo jie nuvažiojo.

× Aukų po 3 dolerius atsiuntė: Albina Paškus, Stasys Benferas, Antanas Mičiūnas, B. K. Auginas, St. Stravinskis, A. Kiudulas. Dėkojame.

× Aukomis po 5 dolerius savo dienraštį parėmė: Smaizys, Chicago, Petras Banys, Peoria, Vyt. Kriščiūnas, Oak, Lawn, Klemensas Polikaitis, Rockford.

Jonas Stoškus, Chicago, A. Šermukšnis, Morningdale. Nuosirdžiai dėkojame.

Lietuvių jaunimo dalis laukia O'Hare aerodrome kelionės į Pietų Ameriką vykstantį Jaunimo kongresą. Nuotr. A. Gulbinsko

Lietuviai atlieka programą Mokslo ir pramonės muziejuje Chicagoje prie lietuvių eglutės. Nuotr. M. Nagio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KUN. J. MAČIULONIO KUNIGYSTĖS SUKAKTIS

Gruodžio 27 d. kaip tik suėjo 50-ties metų sukaktis, kai kun. Juozas Mačiulionis, MIC, buvo įšventintas kunigu. Sukaktį paminėti Chicagoje marijonų vienuolynas surengė gražų minėjimą, kuriame dalyvavo didelis būrys Jubilato giminių, artimųjų, draugų, pažįstamų ir gerbėjų.

Koncelebracines šv. Mišias Jubilatas laikė kartu su tėvų marijonų provinciolu kun. J. Dambrausku ir kitais septyniais kunigais. Gražų ir nuosirdų pamokslą pasakė provinciolas kun. J. Dambrauskas, iškeldamas kunigystės prasmę ir prisiminimas sukaktuviniuko atliktus darbus marijonų vienuolyje ir visuomenėje. Šv. Mišių pabaigoje dar pakalbėjo pats jubilatas kun. J. Mačiulionis, padėkdamas visiems susirinkusiems su juo kartu padėkoti Dievui už 50 metų išgyvenimą kunigystėje ir prisiminimas savo praeitį bei tas įtakas, kurios jį skatino darbuotis Dievui ir Bažnyčiai.

Po pamaldų vienuolyno sveatinėje buvo visiems svečiams vaišės ir viešas jubiliejaus paminėjimas. Minėjimui vadovavo

PAVOJINGAS MIESTAS

Sv. Kryžiaus ligoninėje gydoma Donna White, 18 m., gyvenanti 5533 So. Christiana, Chicagoje. Ją du kartu persėvė vyras, nuo kurio ji gynėsi, kai tas ją užpuolė prie 55 gatvės ir Kedzie.

ZUVO GAISRE

Dale Gazda, 21 m., gyvenusi 5518 N. Winthrop, Chicagoje, buvo rasta negyva, smarkiai apdegusi, kai degė jos butas septintame aukšte. Laiku atvykus ugniagesiams, gaisras iš to buto neišsiplėtė.

BERNIUKŲ BOMBA

Policija išaiškino du 15 m. berniukus, kurie penktadienį buvo padėję bombą Old Willow prekybos centre. Vienas berniukas iš Willow Springs, kitas — iš Chicago. Apie bombą buvo policijai patefonuota.

MIRĖ BEVAIRUODAMA

Gavusi širdies smūgį, 58 m. Berwyn gyventoją Geraldine Westerveld mirė bevaivrodama automobiliu, kuris La Grange Park mieste atsitreknė į kitą automobilį.

BOMBA PRIE KONSULATO

Prie Chicago Jugoslavijos konsulo namų Morton Grove priemiesty buvo padėta bomba.

vienuolyno vicevyresnysis kun. P. Činikas, primindamas kunigo Juozo Mačiulionio darbus "Draugo" dienraščio administracijoje, misijų vedime ir vienuolių auklėjime. Taip pat jis supažindino su trimis jo ilioato seserimis, Sv. Kazimiero seserų vienuolyno narėmis, dviem seserimis ir jų šeimomis ir kitais gimiminėmis bei įvairių organizacijų atstovais.

Trumpai dar sveikino vienuolyno vyresnysis kun. V. Rimšelis, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos vyriausioji vadovė ses. M. Lorenza, Marijonų bendradarbių Chicagoje apskr. pirmininkė Anastazija Snarskienė ir provinciolas kun. J. Dambrauskas. Taip pat trumpai pasveikino šeimos vardu viena iš Jubilato seserų — ses. M. Klotilda. Visiems padėjo nuosirdžia kalbą pats sukaktuviniukas kun. J. Mačiulionis. Pabaigoje, ses. M. Lorenzai pasiūlyti, buvo visų kartu lietuviškai sugiedota Ilgiausių metų. — Ps.

KALEDOS SV. ŠEIMOS VILOJ

Šventos Šeimos Viloje Kristaus Gimimo švenčių iškilnės prasidėjo su turtiną lietuviškai kūčių vakariene. Visi gyventojai dalinosi plotkelėmis, linkėdami meilės ir laimės vieni kitiems. Po vakarienės ten pat atvyko ir Kalėdų senelis, apdovanodamas visus. Kalėdų rytą prisirengiant Kalėdų dienos Mišioms, seselių choras labai įspūdingai pagiedojo kalėdinių giesmių, o Mišių metu seselės giedojo Broniaus Budriūno harmonizuotas Mišias dviem balsams. Aukų, paruošimo metu tikinčiųjų procesija ėjo, nešdama Mišioms įvairius aukas prie altoriaus. Po šventų Mišių visi gyventojai susirinko į valgomojį ir prie labai gražiai visokiais skanumynais papuoštų stalų, linksmoje nuotakoje valgė pusryčius. Kun. Stasys Adominas visiems palinkėjo linksmų šventų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Visą dieną šventos Šeimos Vilos gyventojai džiugiai vieni kitus sveikino su geriausiais linkėjimais. — K.

KŪČIOS LIETUVIO SODYBOJE

Per šią artimo meilės vakariene kun. Myk. Kirkilas ir kun. Ansas Trakis primieji pasidalino plotkele, juos pasekė ir visi kiti.

Anelė Kirvaitytė sugiedojo Alvudo tradicinę giesmę "Apsaugok Aukščiausias tą mylimą šalį". Alfars Brinka prakalboje "Kalėdinės mintys", priminė, kad skelbtoji Ramybė geros valios žmonėms tebėra neįgyvendinta. Su liūdėsiu prisiminė priapautus brolius ir seses tėvynėje be kūčių vakarienes ir kalėdinio džiaugsmo.

Natalija Aukštuolienė pagiedojus "Sveikas Jėzau gimusi" ir "Maldą", kalėdiniai nuteikė visus. Antanas Kevėža paskaitė ilgą kūrinių Kun. Mykolas Kirkilas sukalbėjo vakarienei skirtą maldą. Pasimeldė ir už brolius ir seseris išstremus į Sibirą. Jis padėjo dr. J. Adomavičiui ir kitiems už progą švesti čia kūčias. Kun. Ansas Trakis savo žodyje nušvietė kūčių esmę — Meilę ir gerą valią.

Ir prie Sodybos stalų 1975 m. gruodžio 21 d. lauzė paplotėli arti 150 lietuvių, pasigardžiuojant lietuviškais valgiais ir vaisių sulčių gėrimais. 10 nuosirdžių visų dalyvių buvo sukviešti per Aldoną Rimienę, valdžios pašalpus gavėjai, kurie neišgali turėti kūčias. Nepajėgiantiems dalyvauti asmeniškai (prof. V. Tumėnienė, p. Žilienė ir kiti) vakariene buvo pasiūsta į namus.

Dr. J. Adomavičius ragino neskubėti, nes po šaltų užkandžių bus ir šiltų. Trumpai pakalbėjęs apie vienybę, pristatė ukrainiečių bendruomenės atstovą Georg Dacyszyn (Dačšiną), kuris šiltai pasveikino lietuvių ir palinkėjo išsipildymo, ko mes visi trokstame — laisvės tėvų žemei. Laikė šaltus valgius pakelčiant šiltais, Alfars Brinka deklamavo apie taiką, ramybę ir meilę. Elena Abielienė paskaitė jaunos našlės Sibirė eilėraštį apie Kūčių vakarą šaltoje pastogėje. Juzė Mariniene pagiedojo kalėdinę giesmę, kaip seniau giedodavo Lietuvoje.

Kalėdų Senelis visus apdovanojo. Po vakarienos kalėdinės giesmės giedojo Natalija Aukštuolienė ir Alfonsas Šidagis solo bei duetu, kai kuriom ir publikai pritariant. Alvudo vicepirmininkė dr. O. Vaškevičiūtė padėkojo visiems už dalyvavimą ir palinkėjo sveikų ir laimingų Naujų Metų. Kartu perdavė šventiškus linkėjimus iš buv. Alvudo pirm. Zuzanos Girdvainytės, kuri dabar ligos suvarginta guli Sv. Kryžiaus ligoninėje.

Jauku svečiuotis, kur kiekvienas yra mandagiai sutiktas ir aptarnautas, kaip Alv. vicepirmininko Algirdo Karaičio, sekretoriaus Ant. Kevėžos, Alekso Klumplausko ir kt. Kūčių valgius paruošė vyr. šeimininkė Marija Bosienė, Marija Gotcietienė, Marija Liudžiūnienė su talkininkėmis. Prie stalų patarė naujo Liudžiūnienė. Regina Simokaitienė ir kt.

Atsisveikinant dr. J. Adomavičius su dideliu nuosirdumu dėkojo visiems atsilankiusiems ir visiems dirbusiems transportacijai, šeiminiškėms, patarnautojams ir visiems kitiems. Žadėjo iš pašalpus gyvenantiems suaruoti Naujų Metų sutikimą Naujų metų dieną 2 val. po vidurdienio. O. Alginienė

IŠ ARTI IR TOLI

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Staiga mirė mokytojas Stasys Daugėla, Sasnavos vidurinės mokyklos direktorius.

— "Literatūra ir Menas" gruodžio 13 d. laidoje rašo: "Kaip atrodo mūsų mažųjų miestelių kaimo teatrai. Čia d-žnai styro apipelėjusios nudrėkusios sienos, išpuvusios grindys, girgždančios kėdės, kurios savo aplyžinėjusia kraštais tik moteriškų kojinių plėšimui tetinka".

PAS LATVIUS

— Europos latvių jaunimo sąjunga ruošia 1976 m. vasaros kursų jaunimui nuo 16 iki 30 metų amž., kad suteiktų visapusiškas informacijas apie Latvijos istoriją, literatūrą, latvių kalbą ir meną. Pirmieji tokie vasaros kursai buvo suorganizuoti 1974 m. Muensteryje. Kuriose dalyvavo 30 kursantų iš trijų kontinentų ir jie pilnai patiesino tų kursų sumanymą. 1975 m. kursai negalėjo įvykti dėl III-ojo pasaulinio latvių jaunimo kongreso, bet jie įvyks 1976 m. rugpjūčio mėn. Stockholme. Tam jau daromi pasiruošimai ir dalis lektorių jau pasidžado skaityti savo referatus. Taip pav. iš istorijos fil. lic. Liudija Švabe skaitys apie latvių emigraciją per viduramžius. Kiti prelegantai: fil. dr. Bruno Kalnins, fil. dr. Uldis Gėrmanis, kalbininkė prof. Velta Rūķe-Dravina.

URUGVAJUI

— Liucija Grišionienė, Lietuvos atstovo žmona P. Amerikai, stovi prie lietuvių suaukotų eksponatų, kurie vėliau buvo išstatyti ir pardavinėjami Lietuvos stende labdaringoje Tautų mugėje gruodžio pradžioje. Mugę globojo Urugvajaus prezidento žmona. Lietuvos trispalvė plečsavo šalia kitų laisvų valstybių ir jos dirbiniai, gėrai ir keramika turėjo didelį pasisekimą ir buvo noriai perkami, gaudant už juos 2,100.000 senų pesų gryno peldo. Ta proga ten kabėjęs didelis medinis žemėlapis, buvo nemokamai dalinami žurnalai, kur aprašomi Sovietų paverģimas ir jų žiaurumai, labai gerai pasitarnavo mūsų bylos propagavimui.

J. A. VALSTYBESĖ

— "Evening Outlook" laikraštis, Los Angeles, Calif., įsidėjo didelę Kojelių šeimos nuotrauką prie kūčių stalo, taip pat įsidėjo atskirai Elenos Kojelienės nuotrauką su lietuviško meadžio raiziniu Aušros Vartų Mariją. Plačiame straipsnyje aprašomi lietuviški kalėdiniai papročiai, primenama okupacija, pastebima, kad lietuviai išleido 35 tomų enciklopediją. Tuo straipsniu gražiai pasitarnauta Lietuvos reikalui.

— Gatis Mastins, latvis, yra naujasis UBA-BATUNO įstaiigos rašinės vedėjas. BATUNO įstaiga atdara kasdien nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. Įstaiigos adresas — 2789 Schurz Avenue, Bronx, NY 10465 — Tel. (212) 828-2237.

— Kęstutis K. Miklas UBA-BATUNO vykd. pirmininkas, dalyvavo Jungtinių Tautų diplomatu ir užsienio spaudos atstovų priėmimo. Ta proga susitiko ir turėjo pasikalbėjimus su JT gen. sekretorium Kurt Waldheim, kom. Kinijos ambasadorium Lai Ya-li, Saudi Arabijos ambasadorium Jamil M. Baroodi ir visa eile kitų diplomatų.

— JT žmogaus teisių deklaracijos sukaktuvio proga BATUNas pasiuntė specialų memorandumą žmogaus teisių nuolatinio pažeidimo Pabaltijo kraštuose. Prie memorandumo buvo prijungti Latvijos ir Estijos demokratų partijų, veikiančių pogrindyje, Jungt. Tautom pasirašyti memorandumo nuorašai ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos 7, 8, 9 ir 10 numeriai anglų kalboje, kuriuos BATUNui paskyrė Amerikos Lietuvių kunigų vienybė.

— Suorganizuota lituanistinė mokykla. Omahos Lietuvių moterų klubo pastangomis buvo suorganizuota lituanistinė mokykla, kurį anksčiau yra veikusi su pertraukomis. Mokykloje dirba Dana Sulskienė, Kristina Kartanienė ir Rūta Jaudegytė. Mokyklą lanko 29 vaikai.

— Sv. Kazimiero seserims mokytojoms išvykus iš Omahos, Neb., atrodė, kad Sv. Antano parapijos mokykla gali užsidaryti. Tačiau vaikai tėvai rūpinasi ir dėda pastangas mokyklą išlaikyti su parapijieji parama. Mokyklą lanko 60 mokinių. Kaip matome, mokykla veikia ir toliau su keturiomis pasauliečiais mokytojais ir mokytojomis. Sumanus mokyklos vedėjas suorganizavo vaikų laikraščelio leidimą ir pagyvino sportinę veiklą.

— LB Omahos apylinkės reprezentavimas, LB Omahos apylinkės valdybos pirm. A. Reškevičius dalyvavo JAV LB trijų apygardų apylinkių pirmininkų suvažiavime š. m. lapkričio 29 ir 30 d. Chicagoje. Lapkričio 16 d. Omahos latviai šventė Latvijos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Sukakties minėjime dalyvavo Reškevičiai ir Praičiai. Apylinkė taip pat atstovauja Omahos etninį grupių atstovų posėdžiuose ruošiantis Amerikos 200 m. sukakties minėjimui 1976 m.

— Omahoj Neb. lietuviai norintieji užsisakyti bet kurį liet. laikraštį ar žurnalą, prašomi kreiptis į LB Omahos apylinkės valdybą: 3386 W. Street, Omaha, Nebraska 68107, telef. 731-8770..

— LB Omahos apylinkės valdyba ruošia Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 d. 7:30 v. Sv. Antano parapijos salėje. Kviečiami visi atsilankyti.

Maloniai kviečiama dalyvauti LKVS Ramovė ir LDK Birutės draugijos Chicago skyrių rengiamajame

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIME,

kuris įvyks gruodžio 31 d. Jaunimo Centro svetainėje. Pradžia 8:30 val. vakaro.

Programoje dalyvaus žymi estrados dainininkė p. Vida Vaitkutė, atvykusi iš Vakarų Vokietijos.

Bus šilta vakariene ir šampanas.

Stalus rezervuoti ir bilietus įsigyti PRAŠOME SKAMBINTI telef. p. V. Kulikauskienė 735-5118 arba p. A. Tveras 737-1941. Įėjimo auka \$10.00 asmeniui.